

[Kurt Brauer.]

organisationen, regnet med en udskiftning af disse fly. Tilsvarende oplysninger afgives i øvrigt for alt materiel, der i tidens løb må forventes udfaset.

Der er tale om oplysninger til planlægningsformål, og de er politisk uforbindende.

Skulle man imidlertid gå ud fra den helt hypotetiske situation, at der ikke skulle være flertal i tinget for en fornyelse af de omhandlede fly i begyndelsen af 80'erne, ville dette i realiteten indebære en sådan ændring af det danske flyvevåbens opgaver, at vore allierede af nærliggende grunde måtte inddrages i sagen.

I et sådant tilfælde ville vi nemlig have en reel forpligtelse i relation til NATO, og det er den eneste mulige forpligtelse i denne sag. Vi måtte da efter de vedtagne procedureregler indlede konsultationer i NATO, ligesom det var tilfældet ved gennemførelsen af den nuværende forsvarslov. Vi er nemlig forpligtet til i vore overvejelser at medinddrage råd og henstillinger fra vore partnere i alliancen, hvis vi vil foretage væsentlige ændringer i vort forsvar.

En sådan situation kan jeg dog kun vanskeligt forestille mig.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. samt afskrivningsloven. (Procenttillæg, ekspropriation, jordfordeling og afløste jordrentebud m. v.).

(Lovforslag nr. 98. Fremsat 28/2 75. Første behandling 6/3 75. Betænkning 9/5 75).

Der var stillet 50 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Kampmann (S):

Det er jo en meget omfattende udvalgsbehandling, der ligger til grund for forslaget her ved anden behandling. Det er jo en

udvalgsbehandling, som ikke alene har omfattet indeværende folketingssamling, men også tidligere folketingssamlinger. Det er et udvalgsarbejde, som har været godt ledet, og resultatet er da også blevet nogenlunde tilfredsstillende. Det betyder ikke, at socialdemokraterne mener, at vi omkring kapitalvindingsskatten på alle områder har nået en løsning, der kan gælde til evig tid. Men vi mener, at der er skabt politisk basis for en løsning, som dog er noget holdbar, som skaber nogen ro om denne særlige beskatningsform, og som medfører, at de handler, som i stort omfang har været udsat igennem de senere år, nu kan få det naturlige forløb, de bør have.

Vi har med det forslag, der ligger her, løst en række mindre problemer i skøn samdrægtighed i udvalget. Jeg tænker på de særlige problemer ved kapitalvindingsskatten, ved ekspropriation og jordfordelingsager og i forbindelse med ejendomme, der har fået afløst deres jordrentepligt. Vi ved, at der er andre spørgsmål inden for kapitalvindingsskatningsområdet end fast ejendom, og da ganske særligt fast ejendom i forbindelse med landbrug og større virksomhed, og derfor har det været os magtpåliggende, at ministeren har givet tilsagn om at undersøge alle de områder, som i øvrigt omhandler spørgsmålet om kapitalvindingsskat. Ministeren har i betænkningen givet os et klart tilsagn herom, og det er også helt tilfredsstillende, at ministeren ikke på ny starter et stort kommissionsarbejde herom, men lader en mindre, effektivt, hurtigt arbejdende arbejdsgruppe se herpå.

Vi har også fundet en tilfredsstillende løsning på ejendomshandler som led i et generationsskifte, og jeg ved, at en række partier, men særlig venstre, som vi har indgået forlig med, har lagt megen vægt herpå.

Man kan sige, at ændringsforslagene falder i tre grupper. Det skal ligge mig fjernt at gennemgå samtlige 50 ændringsforslag, som ligger her, og derfor må det være mig tilladt alene at omtale de tre grupper, som ændringsforslagene falder i.

En række ændringsforslag er centreret omkring partierne fra fremskridtspartiet og kristeligt folkeparti, centrum-demokraterne og de konservative. Fælles for disse forslag — og det kan man jo næsten regne ud, når man hører, fremskridtspartiet har været

[Kampmann.]

med — har været et ønske om at lempe kapitalvindingsbeskatningen ud over det, forligspartierne, i det her tilfælde socialdemokraterne og venstre, har ønsket. Når det ikke kan komme bag på nogen, så er det jo, fordi vi indirekte og også her behandler fremskridtspartiets forslag om totalt at afskaffe kapitalvindingsbeskatningen, og så er det jo klart, at fremskridtspartiet her er startet fra nul. For at få lidt andre partier med har man altså bevæget sig provenumæssigt et stykke fra nul, men selve intentionen er, at kapitalvindingsbeskatningen skal lempes meget væsentligt i forhold til det, der ligger her. Den er bibeholdt i denne gruppe af ændringsforslag, og det kan socialdemokraterne naturligvis ikke støtte. Jeg synes, man skal være klar over, hvis vi nu holder udgifterne udenfor et øjeblik og alene koncentrerer os om skatterne, at så er konsekvensen af dette synspunkt, at andre skatter, ikke mindst personskatterne eller forbrugsbeskatningen, skulle forøges, hvis kapitalvindingsbeskatningen faldt væk, svarende til det, der har været hensigten hos fremskridtspartiet og de øvrige partier, der har fulgt fremskridtspartiet, i denne sag. Det har vi altså ikke kunnet støtte.

Så er der den næste gruppe ændringsforslag, som centrerer sig omkring det radikale venstres forslag. Som det allerede fremgik af det radikale venstres eget forslag ved førstebehandlingen, har de ønsket et nyt princip indført omkring beregningen af kapitalvindingsbeskatningen, nemlig en pristalsregulering af fradragene, og socialdemokraterne har ikke være beredt til at indkalkulere nye principper i beregningen, hverken pristalsregulering på den ene side eller det, der var venstres oprindelige ønske, en rentes renteberegning af det årlige procenttillæg, på den anden side.

Så er der en tredje gruppe af ændringsforslag, centreret omkring kommunisterne og til dels SF og vel i og for sig også VS, som har ønsket en ganske betydelig stramning af kapitalvindingsbeskatningen ud fra det synspunkt, at det repræsenterer arbejdsfri indkomster. Hvis jeg skal holde konsekvensen ud fra dette synspunkt, så kunne man tilsvarende nedsætte beskatningen af arbejdsindkomsterne. Der er jo ikke nogen tvivl om, at socialdemokraterne kan have en del

af hjertet med i motiverne til denne gruppe af ændringsforslag, men for socialdemokraterne har det været helt afgørende, at vi nu får skabt et bredt grundlag for ro omkring kapitalvindingsbeskatningen. Det har ikke været muligt, som hr. Ømann og andre ved, at skabe det på den led, og roen har vi fået ved at indgå forliget med venstre, og vi har fået dette forlig, som efter vores opfattelse er fuldt ud tilfredsstillende.

Forliget tilgodeser altså således ikke socialdemokraternes synspunkter, der, som jeg har refereret, i og for sig er et ønske om et forøget provenu — eller stærkt forøget provenu — af kapitalvindingsbeskatningen, og det repræsenterer heller ikke venstres synspunkter, særligt centreret omkring rentes rentebetragtningen, men det er der ikke noget at sige til. Når der er indgået et forlig i et fornuftigt samarbejde mellem de to partier, er det naturligvis hverken socialdemokraternes rene synspunkter på kapitalvindingsbeskatningen eller venstres rene synspunkter på kapitalvindingsbeskatningen, der slår igennem i det, der er den fjerde gruppe af ændringsforslag, som der er opnået forlig om i form af de ændringsforslag, der er stillet af ministeren for skatter og afgifter.

Det har været tilfredsstillende for socialdemokraterne at indgå dette forlig. Vi tror, vi har fået ro om det, og vi håber, det kan bære videre, således at de øvrige problemer i forbindelse med kapitalvindingsbeskatningen på andre områder end landbrugsejendommene og de større huse, hvis vi bliver på jord- og ejendomsområdet, og på andre områder i forbindelse med maskiner, goodwill, og hvad der ellers måtte være, vil bære igennem, således at der omkring de samme parter — og da gerne med tilslutning fra flere parter — også kan nås nogen oprydning her. Således at vi får et system, der måske ikke varer hundrede år, som jeg før var inde på, men i hvert fald varer en acceptabel tid af hensyn til den befolkning, som har et virkeligt krav på at få klarhed — og en politisk klarhed — om disse spørgsmål.

Aksel Pedersen (V):

Her ved anden behandling af forslaget til lov om særlig indkomstskat er der et par bemærkninger, jeg synes der skal knyttes til det forlig, der er indgået mellem socialdemokratiet og venstre. Jeg lagde nemlig mærke

[Aksel Pedersen.]

til, at hr. Kampmann nævnte det brede forlig, og det er også noget af det, der for venstre har stået, at det var rart at få et forlig på et grundlag, der havde en mulighed for at holde et stykke tid frem.

Forliget hviler på det princip, at kapitalgevinster ud over en vis rimelig stigning nok bør beskattes af hensyn til lighedsprincippet mellem dem, der har faste værdier, og dem, der ingen faste værdier har. Lad mig sige med det samme, at samme kapitalværdier vil venstre derimod ikke være med til at beskatte både gennem amtsgrundskatter og formueskatter ved siden af, for vi føler, at så går det rimelige væk.

Når jeg har nævnt, at de faste formueværdier ud over en vis masse skal beskattes eller bør beskattes, så har jeg til gengæld heller ikke sagt, at forslaget her fremover ikke vil kunne få brug for at skulle justeres. Det har for venstre været afgørende, at vi nu får en lov igennem, der kunne rette nogle af de meget store urimeligheder, der var opstået i kølvandet på den gamle lov. Jeg tænker her på erstatningerne for ekspropriationer og på beskattningen i jordfordelingssager, gennemført efter loven. Disse påtvungne handler har været beskattet urimelig højt. Forliget her åbner mulighed for, at disse handler kan berigtiges helt ned til indkomståret 1973, altså fra den 1. januar 1973. Jeg tror, at mange vil finde denne tilbageføring en retfærdighedshandling.

Selve loven om kapitalvindingsskat på ejendomme over 1.400 m² tilbageføres til skatteåret 1974, og dette hænger sammen med, at forslaget første gang fremsattes i 1974. Man har ønsket, at de, der kan opnå fordele, skal tilgodeses. De, for hvem loven er en stramning, kan ikke gå fri for tilbagevirkende, strammende lovbestemmelser. Her vil kildeskattedirektoratet give direkte meddelelse til den skattepligtige om, hvorledes man agter at forholde sig, når det er tilbagebetaling, det drejer sig om. Ved ekspropriationer og mageskifter må man selv begære sagen optaget.

1965-vurderingen er stadig udgangspunktet. Jeg indrømmer, at denne vurdering ikke er et ideelt udgangspunkt. Det vil senere vurderinger nu heller ikke være, idet de vil give meget store friløb, hvor der egentlig skulle kapitalvindingsbeskattes. Vi har der-

for givet et ekstra stort tillæg på 60.000 kr. på disse 1965-vurderinger til de ejendomme, der handles, men det fjerner dog ikke alle svagheder.

Flertallet har af ministeren for skatter og afgifter fået tilsagn om, at der vil blive nedsat et teknikerudvalg, der skal se på hele problemet omkring særlig indkomstskat. Her vil også kunne ses på muligheden for at regulere dette udgangspunkt, der vanskeligt kan forlades, og om man skal undgå nye uretfærdigheder. Samtidig vil man få problemet omkring goodwill, aktieselskabsbeskatning og i det hele taget alle de områder, der er omgivet af særlig indkomstskat, taget op til en nyvurdering, og dette er stærkt påkrævet.

Under forligssamtalerne har problemet om familiehandler flere gange været nævnt. Jeg vil gerne her have ministeren til at bekræfte, at han over for skattemyndighederne vil gøre opmærksom på, at salgsværdiansættelsen ved generationsskifte ikke skal presses i vejret gennem gennemsnitsberegninger. Det er gennemsnitsprisniveauet eller prisindeksen, man bruger som udgangspunkt her. De af statens ligningsdirektorat udarbejdede oversigter over de procentuelle prisstigninger på fast ejendom bør være afgrænset for de tillæg, der skal lægges til ejendomsværdien. Disse hviler på priser, der er forstærket gennem store kurstab, og derfor er de ikke rimelige at bruge som gennemsnitstal.

Ligeledes vil jeg gerne have ministeren til at bekræfte, at kurstabet bør ligge på den faste ejendom, at man ikke uden videre fordele i samme forhold, som de faste værdier og løsøre står i til hinanden. Forligspartierne mener med det fælles forslag, at der nu kan handles rimeligt med fast ejendom. Tillæggene er fastlagt, og kommer der en rolig periode i prisudviklingen med ejendomme, vil handler lettes. Til gengæld er der ikke plads til eksplosioner.

Lovforslag nr. 65 om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v., der er fremsat af de radikale, har en automatik indbygget. Det ser besnærende ud, men da der ikke er en sammenhæng mellem pristal og ejendomspriser, vil der komme svagheder frem. Værre er det, at lovforslagets kurve er for flad og giver en meget ringe dækning for større landbrug.

[Aksel Pedersen.]

Venstre anbefaler de af forligspartierne stillede ændringsforslag til lovforslag nr. 98 til overgang til tredje behandling.

Øve Jensen (FP):

Loven om særlig indkomstskat har nu været behandlet her i tinget det sidste års tid, og der er i denne samling fremsat fire forskellige lovforslag om emnet. De fleste partier har givet befolkningen det indtryk, at nu skulle denne lov ændres, således at almindelige handler blev fritaget for kapitalvindingsskat, og hvad bliver så resultatet? Resultatet bliver, at hvis venstre fastholder det indgåede forlig med socialdemokratiet, så vil provenuet af den særlige indkomstskat blive noget større end efter nugældende regler, altså en skærpelse af den særlige indkomstskat.

Det er, hvad der er kommet ud af alle de gyldne løfter til vælgerne i valgkampen forud for sidste valg, hvor især partiet venstre gjorde sig til talsmand for, at almindelige handler ikke skulle omfattes af loven.

Fremskridtspartiet har i denne sag gjort, hvad der er muligt for at opnå den bedst mulige løsning. Vi har flere gange henvendt os til venstre og tilbudt et samarbejde om venstres lovforslag nr. 8 om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. Venstre har været uinteresseret og har bl. a. nævnt, at et flertal på 89 mandater var for snævert og ikke kunne holde i det lange løb, og også at de ikke turde stole på, at alle 89 ville stemme ens. Vi har fra fremskridtspartiets side sagt, at vores 24 mandater kunne man regne med i et eventuelt forlig både med hensyn til stemmeafgivning og med hensyn til at være fuldtallige.

Efter at vi var blevet bekendt med, at der var et forlig under udarbejdelse mellem socialdemokratiet og venstre, blev vi sammen med de konservative og kristeligt folkeparti og centrum-demokraterne enige om, at vi i den givne situation var rede til at acceptere venstres lovforslag nr. 8 uændret, fordi det er en meget bedre løsning end det forlig, som var under udarbejdelse. De fire partier med tilsammen 47 mandater erklærede sig endvidere villige til at drøfte yderligere forbedringer af venstres forslag, hvis alle fem partier kunne blive enige herom. Men venstre var ikke interesseret i vores henvendelse og

kaldte det, der kunne være blevet en god løsning, for en fed fidus. Dertil skal siges, at brevet fra de fire partier til venstre blev afsendt den 30. april, og det endelige forlig med socialdemokratiet blev afsluttet den 9. maj, så der er intet hold i påstanden om, at tilbuddet kom for sent frem.

Fremskridtspartiet har nu stillet 20 ændringsforslag til lovforslaget, og hvis disse ændringsforslag bliver vedtaget, så vil de værste urimeligheder i denne samfundsskadelige og erhvervsfjendtlige lov blive fjernet, således at loven bliver til at leve med, indtil der kan skaffes flertal for en total ophævelse af loven, som vi har foreslået, hvad der er den eneste sagligt rigtige løsning, hvis landets produktionsapparat skal udnyttes hensigtsmæssigt, og det kan der nok være grund til at gøre i den situation, vi befinder os i, med en gæld til udlandet på ca. 30 mia kr.

Vort ændringsforslag nr. 1 medfører, at tab ved salg af fast ejendom skal kunne fratrækkes, hvorved fast ejendom er ligestillet med andre kapitalgoder.

I vort ændringsforslag nr. 2 går vi imod den foreslåede forhøjelse af beskatningsprocenten fra 65 til 75, som er helt uacceptabel, og som yderligere vil sætte udviklingen i stå, især i de områder af landet, hvor udgangspunktet for beregningen af skatten, den 13. almindelige vurdering, var for lavt. Den nuværende beskatningsprocent på 65 har voldt problemer nok, og det forekommer helt uforståeligt, hvis nogen vil gå med til at forhøje denne beskatningsprocent til 75.

Ændringsforslag nr. 3 fritager parcel- og sommerhuse for kapitalvindingsskat, uanset forholdet mellem grundværdi og ejendomsværdi.

Ændringsforslag nr. 4 forhøjer arealgrænsen for parcelhuse fra de nuværende 1.400 m² til 20.000 m². Der er ingen saglig begrundelse for, at parcelhusreglen kun skal gælde for ejendomme med mindre end 1.400 m² grundtilliggende. Ude i landet er der mange almindelige familieejendomme, hvor jordarealet er større end de 1.400 m². Grænsen på de 20.000 m² er valgt for at skabe sammenhæng mellem landbrugsloven, der går ud på, at når en landbrugsejendom udstykket, så skal landbrugspligten ophæves ved denne arealstørrelse.

Ændringsforslag nr. 5 og 6 fjerner bestemmelsen om, at en udbetalt forsikrings-

[Ove Jensen.]

sum skal bruges til genopførelse på samme ejendom. Det er ikke samfundsforsvarligt at begrænse en genopførelsesregel til samme ejendom som den skaderamte. I praksis forekommer mange tilfælde, hvor det af bygningsmæssige, driftsmæssige eller andre årsager er mere hensigtsmæssigt at foretage genopførelsen andetsteds. Skattelovgivningen bør ikke motivere til foretagelse af dispositioner, som er mindre fornuftige ud fra en driftsøkonomisk betragtning.

Ændringsforslag nr. 7 tilsigter, at byerhvervsdrivende ved salg af deres forretninger — goodwill, afståelse m. v. — ikke bør beskattes med mere end 35 pct. Disse afståelser er nemlig ofte grundlaget for selvpensionering eller for, at unge, driftige mennesker kan gå i gang med større virksomheder.

Byerhvervsvirksomheder, der er organiseret som aktieselskaber, har tilsvarende problemer, der søges løst ved ændringsforslag nr. 8, der går ud på, at de erhvervsdrivende, der driver deres virksomhed i aktieselskabsform, ikke stilles dårligere end dem, der driver virksomheden som et personligt firma.

I ændringsforslag nr. 11 foreslår vi den 13. almindelige vurdering afløst af den 15. almindelige vurdering som udgangspunkt for beregning af kapitalvindingskatten. Ved den 13. almindelige vurdering i 1965 var prisstigninger på især landbrugsejendomme endnu ikke slået så stærkt igennem i visse dele af landet, specielt ikke i de nordlige, vest- og sønderjyske områder, hvorfor vurderingen derfor i 1965 var særlig lav. Det bevirker nu, at disse områder af landet i dag bliver særlig hårdt ramt af kapitalvindingskatten, og de partier, som går ind for, at love skal virke retfærdige og ens for hele landet, må nødvendigvis stemme for dette ændringsforslag.

Ændringsforslag nr. 22 medfører, at der ydes fuld erstatning ved ekspropriation, hvilket vi mener må være helt naturligt.

Det er sådan, at både de konservative, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti har tilsluttet sig de fleste af vore ændringsforslag, og det medfører, at de kan vedtages, hvis venstre også vil stemme for dem.

Det, som venstre skal gøre for at få loven om særlig indkomstskat udformet på en

mildere måde, er altså blot at rejse sig op og stemme for vore ændringsforslag, når de nu om lidt kommer til afstemning. Hvis venstre beslutter sig til det, så vil de have holdt de løfter, partiet gav befolkningen forud for sidste valg, de løfter, som gav dem en mandatgevinst på 20 mandater. Det vil gavne såvel venstre som landet som helhed at få disse ændringsforslag vedtaget, som vil medføre, at der igen kommer gang i omsætning af landets faste ejendomme, at produktionen kan blive udvidet, at arbejdsløsheden kan blive formindsket, og at vores eksportværdi kan blive forøget.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det er et dårligt forlig. Der synes i det hele taget at lyse en ulykkebringende stjerne over tingene, når de to partier søger i fællesskab og alene at finde ud af sagerne. Vi har et oplagt eksempel i dag, og jeg skal gennemgå det, sådan at det forhåbentlig er klart for alle, også for de to forligspartnere. Man kan jo tænke på dengang, de forrige gang søgte at klare en situation alene. Det var dengang vi fik den bundne opsparing, der bagefter — også af de to partier — blev erkendt som virkende forkert, både dengang den blev indført, da vi opkrævede den og senere. Den virkede i enhver henseende dårligt, akkurat som jeg er sikker på, at dette forlig kommer til at virke dårligt. Den socialdemokratiske ordfører sagde for et øjeblik siden, at der kommer ro om sagen — ro om sagen, det kan jeg garantere for at der ikke kommer med dette forlig.

En lov om særlig indkomstskat er formentlig en af de love, der teoretisk og principielt er bedst begrundet. Meningen med særlig indkomstskat er, at der i forbindelse med kapitalgevinster skal inddrages — helt eller delvis, ligesom vi bliver enige om det — den del af kapitalgevinsten, der skyldes samfundets indsats. Det er et klart og nemt princip, og jeg tror, at alle bortset fra fremskridtspartiet vil hylde det princip, at hvad samfundet har bevirket, det må være samfundets. Men det har unægtelig vist sig meget, meget vanskeligt at formulere en lov om særlig indkomstskat, så den kan virke rimeligt.

Hr. Kampmann sagde før, at det princip, som vi fra radikal side har foreslået, nemlig at man simpelt hen skal tage udgangspunkt

[Bernhard Baunsgaard.]

i en af de væsentlige årsager til, at vi aldrig har kunnet få denne lovgivning til at virke, nemlig kroneforringelsen, det princip var socialdemokratiet ikke parat til at prøve endnu. Nej, det tvivler jeg såmænd ikke om. Jeg ved, at socialdemokratiet undertiden er meget tungt at sætte i gang. LO har jo for sit vedkommende været parat til at acceptere dette, at når det drejer sig om gevinster indvundet i løbet af en årrække, så må man tage hensyn til kroneforringelsen.

For at man kan forstå det, kan jeg måske nævne, at stiller man op en liste over, hvad der er sket med vor krone, og tager udgangspunkt i januar 1965, så vil man se, at kronen her i januar 1975 er faldet til ca. halvdelen i værdi — eller, hvis man hellere vil udtrykke det sådan: priserne er steget til det dobbelte. Det er ikke hvert år, vi har et lige stort fald. Ser vi på rækken fra 1965 til 1975 vil vi bemærke, at VKR-regeringens første år var det år, hvor kroneforringelsen var mindst. Da drejede det sig om 3 points, når vi har januar 1965 som udgangspunkt. Det år, hvor der var størst kroneforringelse, var til gengæld venstre-regeringens år, nemlig 1974, hvor kroneforringelsen drejede sig om 25 points, stadig væk med januar 1965 som udgangspunkt lig med 100.

Det er klart, at når man skal opfange denne kroneforringelse, der svinger fra 3 points til 25 points over en årrække begyndende i 1965, så må det være svært at gætte på et tal, der kan dække den, og det bliver endnu sværere, når man forestiller sig, at loven ikke bare skal dække situationen indtil 1975, hvor man kender udviklingen, men også skal dække situationen i de kommende år.

Derfor er der én ting, der er ganske sikker: det vil ikke lykkes og er ikke lykkedes for de to partier at gætte sig frem til det tal, der vil være så magisk, at det passer til udviklingen her i 1975, 1976 og 1977, for at sætte forventningerne til lovens varighed højt. I øvrigt tyder udviklingen her i 1975 på, at det, man har forudset, ikke slår til, sådan at loven vil blive dårligere i sine virkninger allerede i 1976.

Dette er en væsentlig ting for os, og når man kan finde frem til det, sådan som LO har gjort det, og sådan som vi har gjort det

fra radikal side, idet vi har peget på, at selvfølgelig er det pristalsregulering, der skal til for at finde ud af, hvor stor kroneforringelsen har været, og hvor meget den vil blive i fremtiden, ja, så er det mig ufatteligt, at det ikke kan lykkes at overbevise de to partier. De er dog ellers sammensat af folk, der i anden henseende må siges at være fornuftige.

Det er da noget væsentligt, om vi laver lovene på en sådan måde, at de kan vare, og sådan at deres virkemåde ikke opfattes som absurd af befolkningen. Efter vor opfattelse er det skæbnsvangert for retsopfattelsen, at vi ikke laver love, der virker rimelige og har en rimelig varighed.

Jeg har set, at den tidligere statsminister hr. Hartling har udtalt, at dette forslag er bedre end venstres oprindelige forslag. Ja, der skulle vel ikke så meget til, for at det blev det. Hvis man ser på, hvad der er sket, så kan man jo se, at man har taget det radikale forslag og sagt: hvad vil det radikale forslag om at regne med kroneforringelsen medføre at man skal betale i skat, og hvad skal vi så indføre af mærkelige regler — lægge 40.000 kr. til i nogle tilfælde, 100.000 kr. i andre, lægge 30 pct. til til at begynde med, og trække 6.000 kr. fra, og jeg ved ikke hvad, hvad skal vi lave af al den slags, op og ned og hen og ud og frem og tilbage — for at nå det samme?

Jeg skal nøjes med ét eneste taleksempel: en ejendom, der er anskaffet før 1966 for 300.000 kr. og solgt her i 1975 for 1 mill. kr., den bør, når man bruger de rigtige principper, belægges med en skat på ca. 195.000 kr. Venstre havde foreslået 176.000 kr. Det er rigtigt, at det er bedre, når man så i forliget er endt med 197.000 kr., hvor vi havde 195.000 kr. Men jeg vil jo nok sige, at når man erkender, at vore forslag er de rigtige til beskatning, så havde det været det eneste rimelige, om man også havde anvendt det rigtige princip, så vi fik en lov, der også til næste år rammer rigtigt.

Må jeg vende mig til den anden forligspartner. Jeg tror ikke, jeg citerer galt, når jeg citerer hr. Kampmann for at have sagt: „Forliget er fuldt ud tilfredsstillende“. Ja men hvad var det, man ville opnå fra socialdemokratisk side? Hvis jeg ikke husker meget galt, så mente socialdemokraterne i sin tid, at i forbindelse med disse arbejdsfrie

[Bernhard Baunsgaard.]

indtægter, hvor der altså ikke er tale om, at ejeren har gjort et arbejde, som han naturligvis bør have lov til at få gavn af, så burde samfundet have lov til at inddrage de samfundsskabte værdier. Man ville ikke risikere i et sådant tilfælde, at folk fik lov til at beholde arbejdsfrie indtægter. Ja men hvad er det, man har gjort ved ikke at ville anerkende princippet om kroneforringelsen?

Jeg kan også her tage ét eksempel, men jeg kommer gerne med flere: har man i 1972, dvs. op til afstemningen omkring EF, hvor alle venter, at nu vil jorden stige, eller mange venter, at jorden vil stige — naturligvis ikke dem, der regner med at det bliver et nej; nu blev det et ja — har man dengang købt jord for 50.000 kr., så kan man i 1975, det første år man nogenlunde risikofrit kan sælge jorden og komme ind under særlig indkomstskat, sælge den for 150.000 kr. Man tjener 100.000 kr. uden at røre en finger, uden at gøre en indsats. Hvis det havde været arbejde, så var man kommet af med ca. 35.000 kr. i skat. Hvad foreslår socialdemokraterne? Gældende regler siger 33.000 kr.; for fremtiden når dette bliver vedtaget — hvad Gud forbyde, men det bliver det jo desværre nok — 22.000 kr., en nedsættelse med 50 pct. af beskatningen på arbejdsfrie gevinster. Det er det, som socialdemokraterne kalder fuldt ud tilfredsstillende.

Jeg skal kun nævne én ting yderligere. Vi skal også have særlig indkomstskat revideret for byerhvervene. Dette forslag drejer sig kun om fast ejendom, i ringe grad om byerhvervene, mens mønsterrettigheder, forfatterrettigheder, klausuler og meget andet ikke er foreslået ændret.

Men jeg håber rigtignok, at i hvert fald tilstrækkelig mange i de to partier vil erkende, at vi må have et princip i vor lovgivning; det kan ikke være helt tilfældigt, hvad der skal beskattes.

Stetter (KF):

Venstres ordfører har kaldt de fire partiers åbne brev til venstres folketingsgruppe for en fed fidus. Hr. Aksel Pedersen har ikke mindste grund til at udtrykke forargelse, tværtimod. Brevet var et sidste forsøg på at råbe venstre op. Jeg siger udtrykkeligt et sidste forsøg, fordi jeg som formand for folketingets skatte- og afgiftsudvalg gang på

gang pressede den daværende finansminister hr. Anders Andersen for at få en forhandling i gang mellem de borgerlige partier om venstres forslag. Også efter regeringsskiftet har jeg rettet flere henvendelser til hr. Anders Andersen i samme ærinde. Jeg har aldrig fået andet end et henholdende svar. Hr. Anders Andersen ønskede selv at styre denne sag. På denne baggrund fristes jeg til at spørge hr. Aksel Pedersen, om han er uvidende om hele dette forløb, men der er såmænd ingen grund til at spørge, for selvfølgelig ved det ærede medlem besked. For at klare sig igennem over for venstres vælgere forfalder hr. Aksel Pedersen til denne afledningsmanøvre.

Årsagen til, at hr. Anders Andersen har været passiv over for de borgerlige partier og imødekommende aktiv over for socialdemokratiet, er vel den enkle, at den fhv. finansminister har følt sig forpligtet over for forligsaftalen af 8. februar 1974 mellem venstre og socialdemokratiet. Afsnit IV, punkt 6, siger udtrykkeligt:

„tilsigtes der en ændring af kapitalvindingsskatten for at skærpe skatten for de virkelige kapitalgevinster.“

Men hvorfor ikke sige det, som det er, i stedet for at forsøge at klandre os andre og søge at føre offentligheden bag lyset?

Det er en foruroligende udvikling, at venstre, Danmarks liberale parti, går ind for en skærpet beskatning på inflation. Med den fart, inflationen har på, vil almindelige handler meget hurtigt blive ramt, og det kan ikke være venstres alvorlige mening.

Det kan heller ikke være venstres alvorlige mening, at handler med større gårde og større bedrifter og virksomheder skal rammes hårdere end handler med mindre gårde og bedrifter. Der bliver jo ikke tale om spekulation, fordi der handles en stor gård eller en stor bedrift. Det er en helt urimelig betragtning og en urimelig forskelsbehandling. Jeg må erindre venstres folketingsgruppe om, at det, vi taler om her, er ganske normale og almindelige handler, hvor f. eks. en landmand, en købmand eller en håndværker ønsker at sælge eller at overdrage sin ejendom, måske på grund af alder, måske på grund af sygdom, eller fordi vedkommende ønsker en større eller måske en mindre ejendom. Det er det, vi drøfter her. Vi taler ikke om skat på fortjeneste ved salg af formuego-

[Stetter.]

der, der erhverves som led i den skattepligtiges næringsvej eller i spekulationsøjemed. Eventuelle fortjenester i sådanne tilfælde beskattes efter de almindelige indkomstskatteregler.

Loven om særlig indkomstskat m. v. har længe været en skamplet på lovgivningen. Bestemmelserne passer ikke til et moderne omskifteligt samfund. De er til dels uforståelige for skatteyderne og næsten håbløse at administrere for myndighederne. Forligspartiernes beslutning om at forhøje skattesatsen fra 65 til 75 pct. af den regulerede fortjeneste vil i mange tilfælde virke urimelig hårdt og uretfærdigt. Bestemmelsen om, at fradraget som hovedregel skal udgøre 40.000 kr., men i visse tilfælde kan udgøre 100.000 kr. som maksimum over en 4 års periode, er en yderligere komplikation, som kan forekomme direkte forargelig. Når dette forslag er vedtaget og begynder at virke i praksis, vil der fremkomme en reaktion. Vi advarer venstre mod virkningerne af denne lovgivning. Partiet burde vide, at landets erhvervsliv kun kan overleve i en fri eller i hvert fald en friere økonomi,

Den konservative gruppe har sammen med fremskridtspartiet og centrum-demokraterne og i nogle tilfælde også sammen med kristeligt folkeparti stillet en række ændringsforslag. Der er tale om lempelser i gældende bestemmelser.

Hr. Kampmann fremsatte nogle betragtninger, hvorefter vi skulle være fulgt i kølvandet på fremskridtspartiet. Jeg må afvise denne betragtning. En del af de ændringsforslag, der er stillet, er direkte afskrevet efter venstres oprindelige forslag, og det har det konservative folkeparti hele tiden tænkt sig skulle ske. De øvrige ændringsforslag omfatter forhold, som vi har talt om og skrevet om for at få ændret. Hr. Kampmann burde også fra sin politiske historie vide, at det konservative folkeparti altid har været kritisk over for kapitalvindingskatten.

Jeg skal kun fremhæve de ændringsforslag, som kommer byerhvervene og parcelhusejerne til hjælp. Efter ændringsforslag under nr. 7 beskattes goodwill og afståelse ved byerhvervsdrivendes salg af deres forretninger med en lavere sats, nemlig 35 pct. Den nuværende bestemmelse er hård og

uretfærdig, ikke mindst ved handler med forretninger i lejede lokaler. Gennemførelse af dette forslag retter op på en åbenlys skævhed.

Jeg bemærkede, at hr. Aksel Pedersen fremhævede, at venstre havde fået et tilsagn fra ministeren for skatter og afgifter, forstår jeg, om, at der skulle nedsættes et ekspertudvalg, der skulle se på disse og andre forhold. Men hvorfor vil venstre ikke være med til en omgående aktion? Hvorfor skal vi have denne afledningsmanøvre, hvorfor skal vi denne omvej?

Ændringsforslaget under nr. 8 giver en lempeligere beskatning på fortjeneste ved salg af aktier. Vi tilsigter også hermed at ligestille personer, der driver deres virksomhed som aktieselskaber, med personer, der driver virksomheden som et personligt firma. Gældende bestemmelser medfører en klar forskelsbehandling.

Ændringsforslaget under nr. 3 hjælper de efterhånden mange parcelhus- og sommerhusejere, som enten allerede er kommet i klemme eller er på vej til at komme i klemme ved et eventuelt salg med de stærkt stigende priser på jord.

Jeg skal anbefale disse ændringsforslag og de øvrige af os sammen med andre partier stillede ændringsforslag.

Ømann (SF):

Hvor man dog elsker denne beskedne beskatning. Den, man elsker, tugter man, og nu har man gennem gentagne procedurer i dette ting lemlæstet denne beskatning og gjort den til et monstrum. Det gælder endnu mere, hvis det forslag og de ændringsforslag, som her foreligger, bliver gennemført. Jeg tror, man skal tænke på, hvem der egentlig skal administrere dette her, men det har man ikke tid til, for det er en så vigtig beskatning, denne her, den indkradser, siger man, flere og flere hundrede millioner kroner; uanset hvor mange lempelser man laver, så er det altid et forøget provenu, man får ud af det. Det er egentlig fantastisk, men niveauet ligger vel efter disse ændringer, som her er foreslået, på en 400-500 mill. kr. med en forfærdelig masse besvær.

Jeg er i og for sig enig med hr. Glistrup, men ikke enig med ham i, at der ikke skal træde noget andet i stedet. Det var meget simpelt at lave en omsætningskat, hvor

[Ømann.]

procenterne var gradueret efter besiddelsestiden, således at man på en enkel, simpel administrationsfri måde fik et langt større provenu ind og fik et provenu ind, som ramte samtlige ejendomsomsætninger.

For det er jo det, der er årsagen til, at man laver så mange hurlumhejstreger om denne stakkels lovgivning, at man ikke vil erkende det egentlige i denne sag, at man ikke har nogen konsekvent tanke om, at de samfundsskabte værdistigninger, der sker, skal inddrages. Det er nemlig det, man ikke vil. Derfor lader man denne stakkels særlige indkomstskat, som hviler på et snævert område af omsætningsfeltet, nemlig produktionsejendomme, undgælde; man vil slet ikke tale om hele det øvrige ejendomsmarked, nemlig de private ejendomme. Hvis man inddrog dem og foretog en lempelig beskatning, kunne man få en meget rimeligere lovgivning og meget rimeligere vilkår for omsætningen af fast ejendom. Men det tør man ikke. Man tør ikke nævne ordet parcelhuse, til trods for hvad socialdemokraterne har sagt over for os, hvad vi er enige om, til trods for hvad alle ved i udvalget, som har behandlet denne forfærdelige lovgivning. Det er kernen, at det ville være rimeligt at inddrage al ejendom under en sådan beskatning, og at en samfundsskabt stigning ikke bliver mere tilegnelig for den private, fordi det er en privat beboelsesejendom, end når det er en produktionsejendom. Der må være lighed.

Jeg synes, at resultatet her er mærkværdigt på baggrund af regeringserklæringen om, at nu ville man gøre noget med hensyn til Danmarks jord. Det er altså dette, vi præsenteres for: en lempelse af kapitalvindingsskatten; det skal jo nok hjælpe.

Vi har hørt venstres jamren over, at denne beskatning ligger på produktionsejendomme, men ingen som helst forslag om, at man glattede beskatningen ud over samtlige ejendomme.

Det var interessant at høre fra den socialdemokratiske ordfører, at nu har vi opnået at få ro. Det kan da ikke være tilfældet. De konservative er blevet rasende på venstre, socialdemokraterne har fornærmet de radikale; er det et grundlag for, at der skulle være ro om denne lovgivning? Jeg tror det

ikke rigtig. Endelig er der også meget brede partier i denne sal, der vil have denne lovgivning ganske afskaffet.

Jeg må lige sige, at baggrunden, dette forlig er indgået på, er jo ejendommeligt. Man har nulstillet lønindkomsterne, man har foretaget nogle forfærdelige beskæringer, ganske vist beskedne, de berømte 185 mill. kr. på børnesektoren og de 140 mill. kr. i nedskæringer på undervisningssektoren, og det har man diskuteret meget. Baggrunden er den, at der sker realstigninger bortset fra inflation på fast ejendom på 15-20 mia kr. om året. Det skal friholdes, det diskuterer man slet ikke. Man diskuterer ganske uden at tage hensyn til dette fundamentale økonomiske problem. På denne baggrund må man vel nok sige, at forliget er ejendommeligt.

Forløbet var også ejendommeligt. Først laver man et forlig med venstre, som er betydeligt agrarbetonet, som giver venstre næsten alt, hvad de vil have, også for så vidt angår de store gevinster, og så får man dårlig samvittighed og kommer 2 dage før man skal afgive betænkning og finder ud af, at det laver man om, og så skal vi andre finde ud af, hvordan det så skal laves om.

Endvidere havde man under disse forhandlinger mellem venstre og socialdemokraterne lavet den genistreg, at lovforslaget skulle have tilbagevirkende kraft til 1973 — provenuet er stadig væk stigende, husk på det! — at man skulle pålægge skattemyndighederne, at når de fandt ud af, at man ville sælge sin gård billigt til sin søn og derved unddrage sig beskatning, så skulle man ikke være for hård med at sætte handelsværdierne. Det står der i betænkningen. Ikke med disse ord. Jeg vil bare sige, at det skal være et hårdt cirkulære, der med den lovgivning, vi har, får skattemyndighederne ude omkring i landet til at fravige deres princip om, at ejendommene i disse handler skal sættes til handelsværdierne. Jeg vil meget fraråde ministeren at tro, at han ved at skrive et cirkulære kan ændre dette. Der står i grundloven, at skatterne pålægges ved lov, ikke ved et ministerielt cirkulære.

Vi står altså tilbage med et formindsket provenu på en 400-500 mill. kr. Vi står tilbage med fortsat opfordring til at placere kapitalmidler i jord og fast ejendom. Vi står med en fuldstændig lemlæstet lov. Vi har

[Ømann.]

føjte endnu et uadministrabelt lag til den lange række af lovgivninger på dette område.

Det radikale ændringsforslag om at lægge en dyrtidsregulering til grund for at regne ud, hvad der egentlig er den specifikke, den særlige stigning på jordejendommene, har jeg sympati for. Men jeg har ikke sympati for de radikales endelige mål, nemlig at fritage — med de store fradrag, man vil indrømme — fritage kapitalgevinsterne for beskatning. Her taler de radikale hult. De taler i særdeleshed hult, når de ikke tør fremsætte tanken om, at det er alle ejendomme, der skal ind under denne beskatning. Den principfasthed giver jeg altså ikke så meget for.

Man vil komme til at beskæftige sig med denne beskatning senere hen. De ændringer, der her sker, er så kinesiske, at der vil rejse sig et hyl fra administrationen, og de, som vil fritages for beskatning af disse samfundsskabte værdier, de har såmænd ikke fået nok. De vil helt fritages. Vi skal ind på en helt anden boldgade her. Vi skal tage alvorligt op til overvejelse, hvordan vi ordner det danske jordproblem. Man har gjort det modsatte med denne lovgivning.

Arne Bjerregaard (KrF):

Lad mig straks indrømme, at venstres og socialdemokraternes forslag til kapitalvindingsskat så afgjort er en forbedring i forhold til den kapitalvindingsskat eller inflationssskat, som vi har i øjeblikket. Det skal vi fra kristeligt folkepartis side ingenlunde bortforklare. Når vi alligevel ikke finder forliget acceptabelt, er det, fordi vi stadig væk må konstatere, at efter dette forslag vil der være områder i landet — visse vil sige: de mest tilbagestående områder i landet — som vil blive beskattet, af den almindelige inflation på ejendom. Gang på gang har jeg påpeget, at visse områder, bl. a. Nordjylland, Vestjylland og især Sønderjylland vil blive ramt særdeles hårdt af kapitalvindingsskatten, særlig fordi man har brugt den 13. almindelige vurdering som udgangspunkt for beregning af kapitalvindingsskatten.

Jeg skal da her indrømme, at venstre og socialdemokratiet i sidste øjeblik tog et vist hensyn til vore synspunkter og tillagde ek-

stra 35.000 kr. i fradrag til dem, som skulle gå ud fra 13. almindelige vurdering, men jeg må igen påpege, at det retter jo ikke en pind ved uretfærdigheden. Det vil stadig væk være en belastning for visse områder af landet. De områder, som havde en høj 13. almindelig vurdering, vil gå fri, medens de områder, som jeg nævnedes, stadig væk vil få en beskatning af den almindelige inflationsstigning på helt op til 75 pct. af det beløb, som danner grundlaget for skatteberegningen.

Vi har prøvet at argumentere for, at 14. almindelige vurdering dog var et mere rimeligt grundlag at gå ud fra, fordi den var mere ensartet over landet som helhed, men jeg må konstatere, at vi har talt for døve øren. Bemærkelsesværdigt er det, at man netop i de områder, som man stadig væk vil ramme med den samme skat, eller i visse tilfælde endnu højere skat, er de områder, som man bevilger egnsudviklingsstøtte; man bevilger altså støtte til erhvervslivet, samtidig med at man suger kapital ud af erhvervslivet de samme steder.

Jeg kan ikke forstå, at det stadig væk skal være odiøst at få en inflationsgevinst på nogle tusinde kroner på en erhvervsjendom, medens det skal være særdeles seriøst at tjene det dobbelte på et sommerhus.

Jeg må påpege, at enhver inflationsbeskatning af erhvervslivet, og udelukkende af erhvervslivet, er en kortsigtet politik, en politik, som må forringe investeringen, som må forringe produktionen og dermed beskæftigelsen. En fremsynet politik i stedet for, som jeg troede de to implicerede partier i dette forlig var interesseret i, måtte dog være, at man tilgodeså vort erhvervsliv, for hvor skal vores sociale serviceydelser komme fra, hvis den ikke skal komme fra vores erhverv? Det nytter ikke noget, at man vil suge kapitalen ud af vores erhverv og så tro, at vi kan opretholde den samme sociale standard.

Nu har jeg set, at der i vores forslag skulle ligge, siger visse, en leflen for visse befolkningsgrupper. Der er overhovedet ingen leflen for nogen befolkningsgruppe. Der er tale om en konstatering af, at alle samfundsgrupper — også dem uden for erhvervene, selvfølgelig — må være interesseret i at fastholde vor sociale standard, og man kan nu engang ikke lægge ekstra byr-

[Arne Bjerregaard.]

der på vort erhvervsliv og så forudsætte, at man kan forbedre den sociale standard.

Reelle kapitalgevinster er vi i kristeligt folkeparti ikke spor imod at beskatte. Dem ønsker vi endda gerne beskattet særdeles hårdt, men når man her vil hævde, at kapitalvindingsskatten skulle ramme de almindelige kapitalgevinster, så er det jo ganske urigtigt. Kapitalvindingsskatten er en inflationsbeskatning, kan ikke være anderledes efter den ordlyd, den har. Den almindelige kapitalbeskatning laver man meget blidere. Vi har en spekulationsbeskatning, men den kommer ikke ind under denne; det er det rene vrøvl at sige, at kapitalvindingsskatten skal ramme spekulation. Den har sin egen beskatning.

Lad mig nævne frigørelsesafgiften. Der kommer virkelige kapitalgevinster frem, men hvad gør man ved dem? De første 400.000 kr. tjent efter frigørelsen beskatter man med 40 pct., og de resterende, om det så er 5 mill. kr., beskatter man kun med 60 pct., medens en inflationsgevinst på en erhvervsjendom i almindelighed, som ikke overgår til anden zone, beskattes med 75 pct. Når man snakker om at ville beskatte de samfundsskabte værdier, så skulle man virkelig tage fat dér, hvor der er samfundsskabte værdier, nemlig dér hvor vi kan finde frem til spekulationsgevinster, dér hvor vi har frigørelsesafgiften. Det er ganske forkert, når man mener, kapitalvindingsskatten også skulle kunne komme til virkning ved frigørelsesafgiften, det er ganske umuligt. Man kan få sin vurdering sat 2 mill. kr. op, om man vil, i forhold til den forrige, hvoraf man måske stryger de 500.000 kr. selv. Der er kapitalgevinster, så det klodser.

Lad mig sige om forslaget, som det i øvrigt ligger, at det er mig ganske uforståeligt, at venstre ikke ville gå med til, at vi fik en decideret mageskiftelov, hvorefter der ikke skulle betales kapitalvindingsskat ved almindeligt mageskifte. Det bliver der stadig væk, hvis det ikke er en jordfordelingsag. Ganske vist kan man blive fritaget, men man skal søge. Med en enkelt linje kunne man have klaret disse problemer, så al mageskifte var fritaget for beskatning, og det må da være rimeligt, at vi fremmer den strukturelle udvikling i vort landbrug i stedet for at hæmme den ved at lægge skat på

almindeligt mageskifte, idet man siger, at kun i det tilfælde, hvor der er en sag, kan man blive fritaget for kapitalvindingsskatten.

Lad mig nævne andre forhold, som jeg har påpeget i udvalget, nemlig at man stadig væk vil bruge udtrykket „ubebygget areal“ i stedet for at tale om landbrugsmæssig værdi, når man snakker om, at man kan bytte jordarealer. Jeg kan da oplyse, at hvis man ved en byzone lige udenfor, har 1 ha, vil jorden have en høj værdi som følge af en forventet indtjening, den kan man bytte med 20 ha, som ligger længere væk, men den kære kommune betaler ikke en klink i kapitalvindingsskat. Her er en kapitalgevinst, men den beskatter man heller ikke, stadig væk kun inflationen.

Og hvorfor skal man stadig væk i visse landsbyer opføre ejendomme, hvis ejendommen brænder ned, på uhensigtsmæssige steder, fordi man ikke har turdet give så megen frihed, at man kan bygge mere hensigtsmæssigt i forhold til jordtilliggendet, uden at man skal igennem alle disse administrative besværligheder; man må jo nødvendigvis sikre sig at få bygget inden for den tidsfrist, hvor man skal bruge pengene.

Også uden for dette ting postulerer man, at vi ikke ville være med til at snakke om kapitalvindingsskatten. Jeg må gøre i hvert fald venstre opmærksom på, at jeg allerede først på året sidste år fremlagde 8 punkter til venstre, hvorefter vi gerne ville snakke om kapitalvindingsskat i relation til det forslag, venstre havde fremsat, simpelt hen kun som en forbedring af det forslag, venstre havde fremsat. Derfor mener jeg, det er ganske urimeligt at sige, vi ville ikke snakke. Vi har ikke fået én henvendelse fra venstre om at snakke om det; hvis man mener noget andet, så vil jeg gerne spørge: når og hvor har vi fået denne henvendelse?

Knud Jøpersen (DKP):

Det er nok nødvendigt igen at sige, at det høje ting altid betjener sig af to sæt principper, når vi diskuterer skatter. Det ene princip er, at disse samfundsskabte værdier, inflationsstigninger m. m., det er noget, menneskene helst skulle have lov til at beholde, dvs. at de, der har faste ejendomme, skal have lov til at tage alt, hvad der er muligheder for at tage, og de skal have det skatte-

[Knud Jespersen]

frit, mens de, der ingen faste værdier eller faste ejendomme har, skal have lov til at betale. Som bekendt har vort parti altid vendt sig meget stærkt imod en sådan holdning til skat og økonomiske spørgsmål. Vi er af den opfattelse, at det, man skal beskatte, det er fortjenesten, og ikke den måde, hvorpå fortjenesten anvendes. Det, man skal beskatte, er de reelle stigninger, der er fremkaldt af den almindelige samfundsmæssige udvikling. Og man skal fremfor alt sørge for, at arbejdsfrie indtægter, så lang tid man oprettholder disse, beskattes efter en speciel skala. Det har man ikke villet, det er der ikke flertal for, og derfor har vi dette underlige eksemplar af en lov. Man kalder det kapitalvindingsafgift eller lov særlig indkomstskat, men det, der er kommet ud af de ustandselige ændringer, er, at de små ting, man eventuelt kunne holde fast ved af fornuft, efterhånden helt eller delvis er forsvundet, medens der ikke er blevet tale om nogen form for skærpelse over for disse umådelige stigninger, vi har oplevet, både under krise og under højkonjunkturer, i priserne på jord og fast ejendom.

Vi er altså af den opfattelse, at hvis man skal løse det spørgsmål, så skulle man faktisk — hvor nødtigt man end ville — have vurderet kommunisternes forslag efter fortjeneste, forslag nr. 121 om at fastfryse disse værdistigninger. Det ville have sænket priserne, det ville have umuliggjort eller begrænset næsten til det umulige enhver form for spekulation, og det ville samtidig have sikret, at generationsskifter også for landbruget kunne ske uden de problemer, man har i øjeblikket. Man ville ikke. Da talte man om socialisme, om nationalisering af jorden og om at ophæve den private ejendomsret, og der var ingen grænser for den frygt, man lagde for dagen.

Jeg havde nogen tillid til det, da statsministeren i åbningstalen erklærede, at regeringen ville sætte ind imod inflationen, men regeringen var jo heller ikke at finde, da vores forslag var fremme. Jeg havde også en lille smule, men ikke så meget, tillid til, at regeringen nu ville prøve at anskue spørgsmålet omkring spekulation i jord og værdistigninger overhovedet på en lidt ny måde. Derfor var det lidt af en overraskelse, at man efter disse febrilske manøvrer har hæk-

let et forlig sammen mellem venstre og socialdemokratiet, der fortrinsvis hviler på venstres præmisser.

Jeg er meget enig i — og det kan jo dokumenteres — hvad hr. Bernhard Baunsgaard sagde, at man laver lempelser på op til 50 pct. hvad angår arbejdsfrie indtægters beskattning. Det er sikkert ikke det, de socialdemokratiske medlemmer af det høje ting er valgt på grundlag af, at man skulle sikre lempeligere vilkår.

Hvis man måler forliget — og det er jo noget, vi har en forkærlighed for — med landets største gods, nemlig Bregentved, hvad det skulle have været af med før forliget, og hvor meget man får direkte i lommen dernede hos greven, hvis forliget bliver en kendsgerning, så synes jeg, at socialdemokratiet skulle holde store taler om den side af sagen samtidig med økonomisk demokrati. Bregentved, Danmarks største gods, var i 1965 vurderet til 45,5 mill. kr. I 1974 var det vurderet til 120 mill. kr. Efter den nugældende lov skulle man have betalt 26,4 mill. kr. i kapitalvindingsskat, men efter socialdemokratiets heroiske indsats skal slotsherren til Bregentved nu af med 22,8 mill. kr.; det vil sige, at han har 4 mill. kr. direkte mere i lommen.

Jeg ved ikke, om man i sine økonomiske analyser simpelt hen bare lukker øjnene og tænker på et tal og siger: nå ja, nu kan vi få et forlig. Jeg ved heller ikke, om man går ud fra den kampmannske filosofi, at dette her, det skaber ro om tingene. Det tror man da vel ikke selv på? Inflationen vil gå videre, værdistigningerne vil gå videre. Det, man har gjort, er at skænke ca. en halv milliard kroner til dem, der i forvejen havde muligheder for at tilegne sig arbejdsfrie indtægter. Det er da ganske urimeligt. Jeg kunne forstå, hvis socialdemokratiet var kommet og havde erklæret: vi er så glade for at regere, at vi gerne vil regere videre på venstres betingelser; vi er så bange for at forlade regeringsmagten, at vi skynder os at komme dem i møde; den økonomiske politik, de vil føre, vil vi gerne lægge navn til. Men at sige som hr. Kampmann, at dette skaber ro. ja, det minder mig om de gamle kinesiske filosofers vndlingsvurdering, hvor de sagde, at hvis voldtægt er en kendsgerning, kan man lige så godt hengive sig til nydelsen. Det er det, socialdemokratiet har gjort. Efter at

[Knud Jespersen]

have gennemført en række nedskæringer, efter at have optrådt bogstavelig talt på bud af hr. Poul Hartling, ja, så kommer man nu, hvor man kunne sætte ind, og siger: nu laver vi en god lov, herren til Bregentved skal slippe 4 mill. kr. billigere i skat, de, der har faste værdier, skal slippe en halv milliard billigere i skat, og det, vi kommer til at mangle, det må vi så tage hos dem, der skal svare de høje huslejer, over børneinstitutioner eller på anden måde.

Det går ikke længere. Man er nødsaget til at prøve at nærme sig de principper, der er nødvendige, i alt fald ud fra en samfundsmæssig betragtning. Samfundsmæssigt er det jo helt tosset, at man vil give afkald på at tilegne sig de penge, og da samfundet som bekendt ikke bare består af slotsherren til Bregentved eller af A. P. Møller, men også af en 130.000-140.000 arbejdsløse og af et par millioner mennesker, der bor til leje, og som skal betale højere lejer, ja, så synes vi, det er rimeligt, at man gør voldsom modstand.

Vi har ikke stillet ændringsforslag, fordi vi ønsker hele dette lovforslag forkastet. Jeg vil også gøre indsigelse mod betænkningen. Vi har dokumenteret, hvordan man ville berige forskellige grupper. Vi har også sagt, at det, der var nødvendigt, var at gennemføre vores forslag om fastfrysning af disse værdistigninger, men vi har ingen illusioner om, at noget sådant vil ske. Alligevel vil jeg nævne det.

Når vi ikke har stillet ændringsforslag, så er det, fordi de alle sammen — minus det radikale venstres forslag — går på en yderligere lempelse. De radikale har jo foreslået en slags reguleringsordning, og dele af den har man nogen sympati for. Jeg er bare lidt bange for, som jeg tidligere har sagt i debatten, at det endelige mål ikke rigtig svarer til vores principper, så dette forslag vil vi hverken stemme for eller imod. Vi synes nok, man kunne kigge på det, men hvad angår alle de øvrige forslag må jeg sige ganske blankt: dem vil vi stemme imod, på samme måde som vi vil stemme imod selve lovforslaget. Vi anser det for at være skadeligt for det store flertal. Vi anser det for at være en dårlig forretning, og vi synes, det er en ulykke — men det er selvfølgelig socialdemokratiets egen sag — at det i den politiske

historie kommer til at stå, at socialdemokratiet undlod at regere, men handlede i stedet for på det magtbud, som venstre dirigerede med, efter de ordrer, venstre gav.

Af det, der er sagt her, vil man kunne forstå, at vi vil stemme imod samtlige ændringsforslag. Vi ønsker, at enten skal man beslaglægge alle sådanne værdistigninger, eller også skal man beskatte dem. Ændringsforslagene og loven går i den modsatte retning, og vi må handle derefter.

Jes Schmidt (CD):

Det ærede medlem hr. Knud Jespersen har lige betegnet det foreliggende forslag som skadeligt. Jeg skal ikke gå i rette med ham om dette udtryk, men jeg vil gerne understrege, at loven, som den er i dag, er ikke kun skadelig, den er nærmest ved at være grundlovsstridig. Vi har ved behandlingen af forslagene om revision af denne lov om kapitalvindingskat og særlig indkomstskat påvist allerede i forrige samling, at den fører til, f. eks. nede i min landsdel ved ekspropriation af jord til motorvejsbyggeriet mellem Åbenrå og Padborg, at der ikke mere er tale om ekspropriation, men om konfiskation. Et meget grotesk tilfælde er f. eks., at en mand for at komme af med en halv hektar må betale 70.000 kr. i sammenhæng med jordfordelingen — så grotesk, så skadelig virker denne lov, som den er i dag.

Det er derfor, vi hilser med glæde, at der nu er en første revision af loven om særlig indkomstskat i sigte, og at vi forhåbentlig i denne uge endeligt kan vedtage dette lovforslag, for folkettingen kunne efter vor mening simpelt hen ikke være bekendt at gå ind i sommerferien, uden at der var sket noget på dette område.

Jeg vil i sidste runde stemme for lovforslaget, sådan som forligspartierne har udformet det, men det betyder ikke, at vi ikke ser de skavanker, som er forbundet med det foreliggende forslag. Det forlig, som venstre og socialdemokratiet har indgået, løser jo ikke alle problemer tilfredsstillende. Jeg tænker, hvad angår min landsdel, på, at 1965-vurderingen ikke tilgodeser virkeligheden.

CD-gruppen stiller derfor af denne og andre grunde, som allerede er blevet nævnt her fra talerstolen, sammen med frem-

[Jes Schmidt.]

skridtpartiet, de konservative og kristeligt folkeparti en række ændringsforslag, som retter på forslaget værste fejl, og jeg vil anbefale, at man ved afstemningerne går ind for disse ændringsforslag.

Det er sagt, at vi dermed lader os tage på slæbetov af fremskridtpartiet. Jeg kan ikke undlade at gøre en bemærkning i denne sammenhæng. Jeg synes, man skulle glæde sig over, at fremskridtpartiet i denne sag er gået væk fra den krampagtige, absolutistiske holdning og har vist vilje til sammen med andre at finde frem til et kompromis. Jeg synes, det er noget, som man skulle se med glæde på, og hvis fremskridtpartiet også på andre områder kan udvikle sig i den retning, så er det da noget, som må have interesse for os alle sammen.

Jeg anbefaler som sagt de af os sammen med andre partier stillede ændringsforslag til vedtagelse.

Steen Folke (VS):

Det er et råddent forlig, socialdemokratiet og venstre har indgået om kapitalvindingsskatten, så råddent, at selv et borgerligt blad som Politiken synes, det er for galt. Politiken, som jo ellers har uhyre stor sympati for et samarbejde mellem netop socialdemokratiet og venstre, Politiken, som med næb og klør har forsvaret boligforliget med de huslejstigninger på 50-100 pct. og mere, som vi har set som konsekvens her for nylig. Nu er det selvfølgelig nok noget, man ikke skal lægge for megen vægt på, det skyldes sikkert Politikens forbindelse — trods alt — til det radikale venstre og sympati for det radikale venstres særlige tanker med hensyn til kapitalvindingsskatten, noget, som jeg vil vende tilbage til.

Det lykkedes vistnok den socialdemokratiske regering at lancere dette lovforslag om kapitalvindingsskat på en måde, så man fik bildt folk ind, at der var tale om en skærpelse af kapitalvindingsskatten. Det er nu tvivlsomt, om det oprindelige regeringsforslag faktisk ville have indebåret en skærpelse alt i alt, men det er i hvert fald klart, at det socialdemokratisk-venstre forlig, der er kommet ud af det, indebærer en kraftig lempelse af kapitalvindingsskatten. Det er meget vanskeligt at gennemskue alle disse tekniske ændringer til det sammensurium,

som hele denne kapitalvindingsbeskatning er, men der er jo bl. a. tale om nogle ændringer vedrørende de tillæg, der indgår i beregningsgrundlaget for kapitalvindingsskatten. Det faste tillæg skulle ifølge regeringsforslaget ændres fra 30 pct. til 20 pct., mens forliget nu indebærer, at man fastholder de 30 pct. De variable tillæg skulle ifølge det oprindelige regeringsforslag være på 8 pct. om året, hvor forliget nu siger 8 pct. de første 3 år, dernæst 9 pct. i 3 år og så 10 pct. for de øvrige år.

Der er en lang række andre ændringer i forbindelse med forliget, ændringer, som det hver for sig kan være meget vanskeligt at gennemskue. Men resultatet er det forholdsvis enkelt at gennemskue. Her må det være muligt at basere en vurdering på bilag nr. 43, som er fremkommet i forbindelse med udvalgsarbejdet, og hvor der netop findes beregninger over, hvilke konsekvenser gennemførelsen af dette forslag vil have sammenlignet med den eksisterende kapitalvindingsskat og også sammenlignet med det radikale venstres forslag. Af disse beregninger af en række udvalgte eksempler på ejendomme med en handelsværdi varierende fra 150.000 kr. til 1½ mill. kr. fremgår det, at for alle ejendomsstørrelser og for alle værdistigninger, som der opereres med i eksemplerne, vil der være tale om lempelser i forhold til den gældende beskatning, både ved gennemførelsen af socialdemokratiets og venstres forslag og ved gennemførelsen af det radikale venstres forslag. Der er altså under alle omstændigheder tale om lempelser.

Disse lempelser er af forskelligt omfang. Hvis man følger det radikale venstres principper, så bliver lempelserne større for så vidt angår ejendomme blandt de eksempler, der er ridset op her, med en handelsværdi op til 900.000 kr.; der regnes med forskellige anskaffelsesår som forudsætning, men det ændrer ikke noget ved det. I alle tilfælde er der tale om de største lempelser ifølge det radikale venstres forslag for ejendomme blandt de anførte eksempler op til en handelsværdi på 900.000 kr., mens gennemførelse af kapitalvindingsskat efter de radikale principper for de allerstørste ejendomme vil medføre en kraftigere beskatning, altså i eksemplerne en ejendom til en handelsværdi på 1½ mill. kr. Det, der er grund til

[Steen Folke.]

at hæfte sig ved, er, at en gennemførelse af den radikale variant af denne kapitalvindingsskat altså ikke ændrer noget ved, at der er tale om først og fremmest en kraftig lempelse i forhold til den gældende lovgivning.

For os er det ikke noget principielt, om man skal pristalsregulere disse beløb, som det radikale venstre foreslår. Det, der er afgørende, må være at vurdere, om der alt i alt bliver tale om en skærpelse eller en lempelse af kapitalvindingsskatten — det skulle vel være overflødigt at sige, at VS mener, kapitalvindingsskatten bør skærpes og ikke lempes.

Hvis vi vender os til de andre borgerlige partiers ændringsforslag, så er det helt klart, at de alle indebærer yderligere lempelser, også i forhold til det, som socialdemokratiet og venstre nu i fællesskab er blevet enige om. Det siger sig selv, at VS agter at stemme imod samtlige disse ændringsforslag.

Det fremgår af betænkningen, der nu er afgivet, at flertallet, altså socialdemokratiet og venstre, ikke anser alle problemer vedrørende den særlige indkomstskat for løst med gennemførelse af lovforslaget. Nej, det tør siges. Arbejdsløse indkomster skal nu beskattes endnu lempeligere end hidtil, og der er tale om et mindsket provenu af størrelsesordenen $\frac{1}{2}$ mia kr., samtidig med at lønarbejderne rammes med tvangsindgreb, med sociale nedskæringer og med drastiske huslejstigninger.

Jeg skal tillade mig til sidst at gentage, hvad jeg sagde ved lovforslagets første behandling: dette lovforslag indgår i et kolossal og uoverskueligt kompleks af skattelove, som alt i alt er med til at overføre værdier til de besiddende fra de besiddelsesløse her i samfundet. Den megen snak om rimelige og retfærdige løsninger og alle de gode bestræbelser for at nå dem er netop kun snak. Der er ingen grund til at tro, at folketinget vil tage fat på de egentlige problemer, for de skyldes de grundlæggende økonomiske mekanismer i det kapitalistiske samfundssystem.

Anders Andersen (V):

Det, der kalder mig op, er hr. Stetters udtalelser. Jeg fik nærmest indtryk af, at

hr. Stetter følte det, som om man havde rettet en bebrejdelse imod hr. Stetter i hans egenskab af formand for skatte- og afgiftsudvalget i et års tid eller lidt mere, fordi han ikke i den periode fik gennemført en ændring af kapitalvindingsskatten. Jeg vil til beroligelse for hr. Stetter sige, at der ikke har været rejst nogen kritik imod hr. Stetter. Og det er rigtigt, når hr. Stetter siger, at jeg gerne ville forsøge i det års tid, der gik, at koble et flertal sammen om en ændring af kapitalvindingsskatten. Men det var nu ikke så helt enkelt, for det var jo ikke sådan, at de konservative sammen med venstre havde et flertal; det var heller ikke sådan, at en række borgerlige partier minus fremskridtspartiet havde et flertal, og det var heller ikke sådan, at venstre og socialdemokratiet alene kunne skabe et flertal.

Der var en række forskellige opfattelser — jeg ser bort fra de radikale i den forbindelse, for de radikale har haft den opfattelse, at kun hvis vi ville acceptere deres forslag, var det muligt at få de radikale med, og det kunne der altså ikke skabes flertal for. Under behandlingen af disse forslag har der klart været givet udtryk for fra fremskridtspartiets side, at de kunne acceptere alle lettelserne, men de ville overhovedet ikke høre tale om skærpelsen af procenten fra 65 til 75.

Det vil altså sige, at for at skabe et flertal skulle der i det år, der forløb, også ske en tilslutning fra socialdemokratiets side. Det var i alle de orienterende møder, der var om det — og der var mange, hr. Stetter, det var ikke sådan, at der ikke foregik noget — ikke muligt at finde en tilstrækkelig baggrund for et forlig, som kunne være tilfredsstillende set fra mit synspunkt.

Hr. Stetter spurgte videre, om jeg i forbindelse med disse overvejelser følte mig bundet af det forlig, der tidligere, altså for godt et års tid siden, blev indgået imellem 4 partier her i folketinget, nemlig socialdemokratiet, kristeligt folkeparti, centrum-demokraterne og venstre, i forbindelse med spareforslagene, om, at der skulle ske en ændring af kapitalvindingsskatten, en skærpelse af de større kapitalgevinster og en lettelse af de almindelige prisstigninger. Ja, hr. Stetter, det følte jeg mig faktisk bundet af. For mig er et forlig stadig væk noteret til parikurs. Jeg

[Anders Andersen.]

håber ikke, det er en tankegang, som hr. Stetter eller andre i denne sal ikke vil kunne acceptere.

Det fører mig ind på det angreb, som hr. Ove Jensen rejste i forbindelse med det forlig, der nu er gennemført. Hr. Ove Jensen sagde nemlig, at den 30. april tilbød de fire partier, der sammen med venstre udgjorde 89 mandater i folketinget, et forlig, og det kunne vi jo bare have accepteret, for det var først hen i maj, at man havde afsluttet det endelige forlig med socialdemokratiet.

Hvorfor skal man bruge forkerte oplysninger i en debat? Hvorfor kan man ikke klare sig alene med saglige argumenter? Den 23. april forelå der i skatte- og afgiftsudvalget de ændringsforslag, der dannede baggrund for det forlig, der var afsluttet imellem socialdemokratiet og venstre; at de to forligspartier på et senere tidspunkt ændrer i det aftalte forlig, er den sag uvedkommende. Det vil altså sige, at først på det tidspunkt, hvor de fire partier var sikre på, at der var truffet et forlig imellem socialdemokratiet og venstre, kunne de blive enige om at acceptere venstres oprindelige forslag.

Der har under den forhandlingsfase, der har fundet sted i et par måneder, været adskillige sonderinger; ingen inden for de fire partier kunne være i tvivl om, at der foregik overvejelser med hensyn til at skabe det endelige forlig her i folketinget. Men man var ikke parat, man var ikke parat til at melde sig, man ville stadig væk afvente og se udviklingen. Og nu kan man selvfølgelig få megen morskab ud af at drille eller forsøge at drille venstre ved at stille de ændringsforslag, som oprindeligt var indeholdt i venstres forslag om kapitalvindingsskat. Det er den slags drillerier, som i hvert fald for mit vedkommende preller fuldstændig af. For venstre har det været et ønske om at få en afslutning på alle disse mange overvejelser i forbindelse med kapitalvindingsskatten, nå frem til et resultat, som naturligvis, når det er et forlig, ikke tilfredsstillende alle de interesser, vi kunne have. Jeg tror heller ikke, det tilfredsstillende alle de interesser, socialdemokratiet kunne have i så henseende, men det var den midterlinje, hvor man kunne mødes og gennemføre en væsentlig ændring, der tilgodeser en lang række af de forhold, vi ønskede skulle tilgodeses i forbindelse med

kapitalvindingsskatten. Derfor tager jeg mig godt i agt, når man nu om lidt skal stemme alle disse mange ændringsforslag ned, som vi jo vil gøre, fordi vi erkender forliget, og vi står ved forliget, og vi mener, at det, der nu gennemføres, ikke er nogen helt dårlig løsning, nogen helt ringe forbedring af kapitalvindingsskatten.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Jeg skal her svare på et par konkrete spørgsmål stillet af hr. Aksel Pedersen, og derudover vil jeg kommentere nogle af de mere gennemgående ting, der har været rejst.

Hr. Aksel Pedersen beder mig bekræfte det, som jeg også har anført i betænkningen: at det offentliges værdiansættelse i forbindelse med salg mellem far og søn ikke skal være med til at presse prisniveauet op. Jeg kan helt bekræfte, at det er vor holdning.

Videre rejser hr. Aksel Pedersen spørgsmålet omkring kurstabene. Jeg skal gerne her bekræfte, at det ikke med fordelingen af kurstabet skal tilsigtes at skærpe kapitalvindingsskatten, og jeg skal også gerne yderligere give det tilsagn, at jeg nærmere vil undersøge, hvordan praksis i dag virker.

Derefter skal jeg vende mig til nogle af de ting, der har været gennemgående træk. Jeg vil godt først nævne det forhold, som flere har været inde på, dette at jeg har givet tilsagn om at nedsætte en teknikergruppe til at gennemgå de problemer, der ligger i loven om særlig indkomstskat. Det har jeg, fordi jeg deler den opfattelse, at der tilbagestår en række problemer. Vi har sporadisk haft nogle af dem oppe i sidste folketingssamling, medens vi arbejdede med denne lovgivning, og jeg forstår, at man også i udvalget i denne samling har drøftet problemerne omkring byerhvervene — nogle af disse ting har været nævnt i dag: goodwill m. v. Jeg skal ikke her gå i detaljer omkring det, men bekræfte, at jeg er indstillet på, at vi i ministeriet, så hurtigt det er gørligt, får gennemarbejdet problemerne med henblik på eventuelle ændringer. Jeg må afvise, at løsningen skulle være så enkel som den, der ligger i ændringsforslag, der er stillet til dette lovforslag. Det er ikke alene — og det er måske slet ikke — først og fremmest et spørgsmål

[Ministeren for skatter og afgifter]

om at ændre beskatningsprocenten, for den 50 pct.s beskatning, der er tale om, er jo i hvert fald målt med større gevinster hyppigt en lavere procent end den, der er tale om, hvis det er almindelig indkomstbeskatning. Men jeg kan bekræfte, at jeg er indstillet på, så hurtigt det er muligt, at gennemanalysere de problemer, der ligger omkring den særlige indkomstskat.

Jeg vil derefter gøre et par bemærkninger til spørgsmålet om pristalsregulering. Jeg har læst i betænkningen, at det radikale venstre finder, det er det eneste retfærdige reguleringsgrundlag. Den opfattelse kan man have, men man kan da godt diskutere, om det er det. Det er jo ikke således, at prisudviklingen på jord og fast ejendom følger reguleringspristallet. Vi har, i hvert fald hvis vi måler med udgangspunkt i 1965, oplevet en væsentlig stærkere stigning i prisudviklingen på jord og fast ejendom end den udvikling, der har været i pristallet.

Jeg vil i den forbindelse godt gøre en enkelt bemærkning til hr. Arne Bjerregaard, som gav udtryk for det synspunkt, at vi her står med en lov, der betyder beskatning på inflationen. Her bliver spørgsmålet, hvad det er, hr. Arne Bjerregaard lægger til grund, hvordan han måler inflationen: måler han inflationen på den måde, som det radikale venstre ønsker at tilgodese inflationsudviklingen på, ja, så er dette forslag ikke udtryk for en beskatning af inflationen. Pristalsudviklingen er, så vidt jeg erindrer, i den periode vi taler om her, 97 pct. stigning målt med 1965 som 100. Hvis vi tager de tillæg, som kommer til efter flertallets indstilling her, bliver tillægget 111 pct., altså ikke særligt langt fra den pristalsudvikling, der har fundet sted.

Jeg vil derefter godt gøre en enkelt bemærkning til de betragtninger, der har været gjort omkring provenuet. Nu er vi jo bekendt med, at hr. Knud Jespersen ikke tager det så nøje med, hvilke tal han slynger ud, hverken her eller andetsteds, og det oplevede vi altså også i dag: vi oplevede en melding om, at dette betød $\frac{1}{2}$ mia kr. mindre i provenu. Vi hørte, at hr. Steen Folke fulgte linjen op og gentog tallet. Jeg ved ikke, hvor de herrer har denne oplysning fra.

Jeg kan til orientering for folketinget oplyse, at provenuet af lov om særlig ind-

komstskat fra personer udgør ca. 600 mill. kr. på årsbasis, og hertil kommer selvfølgelig nogle beløb fra selskaber. Der foreligger ikke for mig noget, der taler for, at dette provenu bliver lavere efter det forslag, vi her gennemfører.

Jeg skal i øvrigt ikke gøre bemærkninger omkring de enkelte ting, der har været rejst. Der er jo rettet stærke angreb på socialdemokratiet for, at den beskatning, der nu gennemføres, er alt for mild i forhold til de kapitalgevinster, der høstes, og der er fort mindst lige så hårde angreb mod den anden part i flertallet, nemlig venstre, for, at dette er en helt urimelig hård beskatning af de gevinster, der høstes. Jeg skal ikke gå ind i detaljer omkring det. Jeg tror, det er lykkedes at finde et niveau, som er acceptabelt, som ligger så tæt som muligt ved det, vi har foreslået, og som det overhovedet var muligt at skabe flertal for.

Jeg vil gerne understrege behovet for, at vi fik gennemført en lovgivning på dette område. Vi har siden sidste forår arbejdet med loven om særlig indkomstskat. Jeg udtrykte, da jeg fremsatte lovforslag nr. 98 om særlig indkomstskat, ønske om, at vi meget hurtigt kunne gennemføre denne lovgivning for at få klaret den usikkerhed, der er hos befolkningen, få løst de mange problemer, som et enigt folketing har lovet at løse omkring jordfordeling osv. Det gik ikke så hurtigt, som jeg havde håbet, men jeg er meget glad ved, at vi nu kan gennemføre de ændringer, der ligger i flertallets indstilling. Det betyder, som det har været nævnt af flere, ikke, at vi har løst denne lovgivning hverken på den lange sigt eller med hensyn til alle de problemer, som vi i dag kender, som har forbindelse til loven om særlig indkomstskat. Men jeg anser det for et acceptabelt resultat, og jeg tror, det er vigtigt, som det også er understreget af flere, at denne lov gennemføres nu i denne samling.

Jeg skal derudover kun give en enkelt meddelelse til tinget, og det er en meddelelse om, at jeg ønsker til tredje behandling at stille enkelte ændringsforslag. Det skyldes, at der i ikrafttrædelsesbestemmelserne er sket den fejl at det ikke med tydelighed fremgår, at de nye regler også gælder for dødsboer, altså for de omsætninger, der har været frem til 28. februar 1975. Jeg mener ikke, der må herske tvivl om dette, og derfor ønsker jeg

[Ministeren for skatter og afgifter]
gerne at få det klargjort gennem ændringsforslag, som jeg vil stille til tredje behandling.

Formanden:

Vi går til anden omgang, hvor taletiden er indtil 5 minutter.

Aksel Pedersen (V):

Hr. Stetter bebjeder os, at vi nu indgår forlig med socialdemokratiet. Jeg synes i nogen grad, der er grund til at lægge mærke til det, min partifælle hr. Anders Andersen sagde om de forskellige tidspunkter; man kommer med tilbuddet den 30. april, hvor vi allerede havde indgået forlig, og det var nok det, der fik mig til at tale om en fed fidus, for alle var vidende om, at forliget var indgået på det tidspunkt.

I øvrigt vil jeg nok sige, at hr. Stetter også glemmer, at de konservative, venstre og eventuelt kristeligt folkeparti, som jo på det tidspunkt, da vi begyndte at arbejde med loven, var de eneste, vi så nogenlunde kunne regne med, ikke udgør et flertal, og et flertal er nu engang nødvendigt for at få tingene igennem her i salen. Jeg citerer fra Berlingske Tidende den 13. april 1973. Der skriver fremskridtspartiet som programpunkt:

„I den periode, hvor indkomstskatteafviklingen står på, kan det ikke nytte noget at røre andre skatter som f. eks. arveafgift, aktieselskabsbeskatning, særlig indkomstskat, ejendomsbeskatning osv.“ Altså, særlig indkomstskat skulle ikke røres i den tid.

Jeg kan gå videre, nemlig til behandlingen den 24. april 1974. Der siger hr. Glistrup (Folketingstidende 1973-74, sp. 5548):

„Derfor må de langsigtede lovbestræbelser på dette område gå ud på at afskaffe kapitalvindingsskatten. Vi har allerede fremsat konkret lovforslag om ophævelse af den pr. 1. januar 1979.“

I øvrigt bliver der ved samme forhandling sagt af hr. Børge Johansen fra centrumdemokraterne (sp. 5555):

„Det er vores opfattelse, at den værdibevarelse, som til syvende og sidst er ideen bag disse tillæg, mere skal gå på egenkapitalen end på fremmedkapitalen. Men vi er altså i princippet enige og vil gerne se på forslaget.“

Det er altså igen en afvigelse fra det, vi arbejder på, og vi må selvfølgelig forsøge at skaffe et flertal dér, hvor vi kan finde et flertal. Og jeg vil sige, som min partifælle hr. Anders Andersen siger, at det er et forlig, vi også godt synes vi kan være tjent med.

Jeg skal ikke gå videre her, men blot slutte med at sige til hr. Jes Schmidt: det er tiltalende at høre et indlæg fra én, som nok ikke er enig med os, men som dog forstår problemet. Vi siger tak for tilsagnet om til slut at stemme for det forslag, der er fremsat af forligspartierne.

Ove Jensen (FP):

Hr. Kampmann var inde på, at ændringsforslagene fra fremskridtspartiet alle gik ud på at lette kapitalvindingsskatten, og det er jo ganske rigtigt. Men så fortsatte hr. Kampmann, at det ville medføre, at alle andre skatter skulle forøges, og dertil må jeg sige, at jeg ikke kan forstå, det ikke snart går op for hr. Kampmann, at det ikke er vores hensigt. For det første vil det prove- nutab, der bliver ved at lette eller helt op- hæve kapitalvindingsskatten, jo være ganske lille, og for det andet ved hr. Kampmann jo udmærket, at vi har fremsat forslag om store lettelser i den direkte indkomstbeskatning.

Hr. Kampmann var også godt tilfreds med det indgåede forlig med venstre, og det kan jeg godt forstå. Det vil jeg tage som et udtryk for, at socialdemokratiet har fået alt for mange af deres synspunkter igennem i dette forlig med venstre.

Hr. Aksel Pedersen var vældig godt tilfreds med, at der var nedsat et teknikerudvalg til at se på hele den særlige indkomstskat. Det er selvfølgelig meget godt, men sagens reelle indhold er jo, at hele dette spørgsmål er gennemarbejdet i folketingets skatte- og afgiftsudvalg, og der er såmænd ingen grund til at nedsætte noget specielt udvalg til det. Det, der mangler nu, er en politisk stillingtagen til spørgsmålet: ønsker man at lette beskatningen ved den særlige indkomstskat, eller ønsker man at skærpe den? Og dér har venstre altså valgt at skærpe den særlige indkomstskat. Derfor er der efter min opfattelse ingen grund til at have flere teknikerudvalg til at se på det.

Hr. Jes Schmidt udtrykte sin glæde over,

[Ove Jensen.]

at vi nu var villige til at samarbejde. Det er da rigtigt, at det er vi nu, som vi har været før; det er altså ikke noget nyt, at vi er villige til at samarbejde. Jeg kan f. eks. nævne vores deltagelse i storebededagsforliget den 15. maj i fjor, hvor vi var årsag til, at et folketingsvalg ikke blev udskrevet, for det er nemlig kendsgerningen, at det var vi. Men dér må jeg nok sige, at vi blev jo noget skuffede over, at de andre partier ikke overholdt den aftale, der var indgået om skattelettelser på omkring 10 mia kr.

Hr. Anders Andersen var inde på, at vi kunne acceptere alle lettelser, men ikke en forhøjelse af beskatningsprocenten fra de 65 til 75. Det er rigtigt, at vi hele tiden har vendt os imod den forhøjelse af beskatningsprocenten, og det gav vi udtryk for ved første behandling. Det samme gjorde den konservative ordfører, og det vil sige, at hvis venstre selv havde opgivet den forhøjelse af beskatningsprocenten, havde der været 76 mandater, som var villige til at gennemføre de lempelser, der var i venstres forslag nr. 8, uden at vi skulle have forhøjelsen af beskatningsprocenten, og så havde det nok været ret let for venstre selv at skaffe de resterende mandater, som skulle til, fra henholdsvis kristeligt folkeparti og centrumdemokraterne, som jo i dag har udtrykt sig særdeles velvilligt over for en lempelse i den særlige indkomstskat.

Hr. Anders Andersen sagde, at vi sendte brevet den 30. april. Det er jo sådan, at forliget ifølge udtalelser fra flere venstrefolk ikke var endeligt afsluttet på dette tidspunkt, og jeg vil gerne tilføje, for at det ikke skal misforstås: der har ikke været tale om drillerier fra vores side, vi har til det sidste forsøgt at få den bedst mulige løsning på denne sag, men vi må opfatte det sådan, at det har partiet venstre ikke, og det er helt givet, at der kunne være opnået helt anderledes store lettelser, hvis venstre med sine 42 mandater havde været indstillet herpå.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Først en enkelt bemærkning til hr. Steen Folke. Hr. Steen Folke fastslog, at der i en række tilfælde var tale om lempelser også efter det radikale forslag, men glemte at tilføje: for normalhandlerne. Ja, selvfølgelig

er der det. De gældende regler er gennemført alene af socialdemokraterne og SF'erne. Der blev dengang fra radikal side advaret imod det, det ville ramme erhvervene, landbrugserhvervet især, urimelig hårdt, så selvfølgelig skal vi rette det, når det kommer her. Men hr. Steen Folke kunne passende have tilføjet, at efter det radikale forslag var der i alle tilfælde tale om en skærpelse af de hurtige gevinster, dem, der nærmer sig den egentlige spekulation. Det havde været rimeligt og retfærdigt at gøre det, og så havde jeg været fri for det.

Måtte jeg sige til hr. Anders Andersens bemærkninger heroppe, at det er ikke korrekt, når hr. Anders Andersen siger, at kun hvis man ville acceptere det radikale forslag, ville vi være med. Det har jeg på intet tidspunkt sagt; jeg har sagt, at vi er parat til at forhandle alle enkeltheder, men da alle erkender, at det, vi skal opfange, er kroneforringelsen, må det være rimeligt, at vi fastholder den i et fælles forslag. Men vi er parat til at forhandle alt det andet — ellers ville vi jo ikke forhandle.

Må jeg sige, at når hr. Anders Andersen stadig væk føler sig bundet af løftet om at skærpe afgifterne på de hurtige handler, burde der da egentlig være basis for, at vi mellem anden og tredje behandling får indført den skærpelse, som der er tale om. For jeg skal gentage: en gevinst på 100.000 kr. lettes med 11.000 kr., en gevinst på 200.000 kr. lettes med 6.000 kr. i afgift. Hvis hr. Anders Andersen stadig væk har løftet i erindring og er parat til at følge det, om, at han vil skærpe, så vil det altså være socialdemokraterne, der kræver, at de hurtige gevinster skal lettes, for ellers er der simpelt hen ingen mening i de bemærkninger, der er faldet her. Og jeg vil meget gerne have at vide enten af ministeren eller af den socialdemokratiske ordfører, om det er socialdemokraterne, der har krævet disse hurtige gevinster mildere beskattet. Det ville da være interessant, og så tør jeg nok sige, at der i dette tilfælde ville være tale om en vildføring af vælgerne. Men når hr. Anders Andersen siger sådan, må vi da kunne få det fastslået.

Venstres ordfører, hr. Aksel Pedersen, sagde, at forliget åbner mulighed for en rimelig beskatning angående jordfordeling og

[Bernhard Baunsgaard.]

ekspropriation. Det er ukorrekt. Forholdet er det, at det kun er den tidligere finansminister, hr. Anders Andersens, herostratisk kendte stædighed, der har trukket den ordning i langdrag. Der har siden sommeren 1974 været et enigt folketing bag denne ordning, vi skulle bare have overbevist hr. Anders Andersen om, at der skulle mere med, end han i marts måned 1974 oprindeligt foreslog. Så snart det var klaret, var folketinget parat til at gennemføre det, men den daværende finansminister ønskede det ikke; han ville have mere med, sagde han.

Der var visse af de bemærkninger, som ministeren for skatter og afgifter kom med, der bedrøvede mig. Det bedrøver mig virkelig at ministeren slet ikke har forstået det radikale forslag; det kan han ikke have gjort, når han siger, at pristalsreguleringen ikke er særlig god, når det gælder særlig indkomstskat af fast ejendom. Ja men, hr. minister, det er dog sådan, at salgsprisen på en ejendom for det første består af anskaffelsesprisen, derefter forbedringer og endelig den samfundsskabte stigning. Det er den sidste, vi skal have fat i, og de to første skal, så rigtigt som ministeren kom til at sige det heroppefra, rettes efter kroneforringelsen. Ministeren roste forslaget, fordi det næsten ramte kroneforringelsen. Ja men, hr. minister, når det er målet, hvorfor så ikke indføre det radikale princip, hvor man er helt sikker på altid at tage kroneforringelsen i agt?

Stetter (KF):

Jeg kan berolige hr. Anders Andersen: jeg har ikke på noget tidspunkt ment eller følt, at udtalelserne fra venstres ordfører eller fra venstres presse om brevet fra de fire partier var rettet mod mig eller mit arbejde som formand for folketingets skatte- og afgiftsudvalg; det tema kan vi lade ligge.

Hr. Anders Andersen bekræftede min antagelse, nemlig at den forhenværende finansminister føler sig forpligtet af forliget af 8. januar mellem venstre og socialdemokratiet om at skærpe kapitalvindingsskatten for de virkelige kapitalgevinster. Det forstår og anerkender jeg. Men hvorfor så ikke sige det i stedet for at forsøge at klandre os andre og føre vælgerne bag lyset og dreje dem en knap? Jeg må opfatte hr. Anders Andersens

udtalelser her i dag således, at den forhenværende finansminister lægger afstand mellem sig og udtalelserne fra venstres ordfører, formentlig på folketingsgruppens vegne. Venstre skal ikke regne med vor tavshed eller vor bistand, når venstres ordfører forsøger at dække sig bag en forargelse over andre, en forargelse, der oven i købet er falsk.

Ømann (SF):

Jeg kan forstå, at der stadig væk bliver en dejlig ro om denne lovgivning.

Det, der kalder mig op, er en teknisk detalje, som jeg ikke synes skal have lov til at stå uantastet i Folketingstidende. Det var venstres repræsentant, hr. Aksel Pedersen, der talte om kurstab, som påvirkede statistikken på den måde, at det gennemsnit, som skattemyndighederne arbejdede med, blev for højt, og således at når man ved disse bekvemme generationsskiftehandler fra far til søn satte overdragelsesprisen tilstrækkelig lavt for at spare lidt på skillingerne i kapitalvindingsskat, ja, så forhøjede skattemyndighederne overmåde meget på grund af en forkert statistik. Jeg vil gerne have, at det skal stå i Folketingstidende, at det gør skattemyndighederne ikke. De vurderer nemlig salgsprisen, handelsværdien, i henhold til en normal udbetaling, en normal prioritering, en normal finansiering ved hjælp af sælgerpantebrev, og jeg synes ikke, at selv partiet venstre har krav på nogen mere fair behandling, så det er altså et forkert element at føre ind i argumentationen.

Men bortset fra disse ting skal jeg ikke blande mig i talgymnastikken. Det er jo nogle små reguleringer her, man har skændtes om i mange herrens tider, men jeg har mærket mig, at venstres ordfører var særdeles tilfreds med resultatet, jeg har mærket mig, at den tidligere finansminister, hr. Anders Andersen, var overordentlig tilfreds med forligsresultatet. Men jeg synes nok, at når man nu ser på balancen, når man nu ser på, hvad der er venstres mål i denne sag, og hvad der er socialdemokratiets programpunkter i denne sag, så er der en vis skævhed i forliget. Derfor er det eneste spørgsmål, jeg skal ulejlige skatte- og afgiftsministeren med, dette: hvad fik socialdemokratiet til gengæld for dette forlig?

Arne Bjerregaard (KrF):

Lad mig sige til hr. Anders Andersen, der siger, at han mener, et forlig skal stå til parikurs: vi har den samme opfattelse, og jeg håber, hr. Anders Andersen har set i betænkningen, at vi også har fastholdt forliget fra sidste år om en skærpelse af beskatningen af reelle kapitalgevinster. Men dermed være ikke sagt, at vi vil være med til at beskutte inflationsgevinster.

Hr. Aksel Pedersen vil laste os for, at vi modsætter os, at venstre skulle indgå et forlig. Det har vi skam ikke gjort; venstre har lov til at indgå et forlig med hvem de vil, ligesom vi ønsker at være frit stillet over for, hvem vi vil indgå forlig med, det skal partiet så sandelig have lov til. Det, vi anker over er, at man samtidig vil postulere, at vi ikke ville forhandle om en gennemførelse af en forbedret kapitalvindingsskat. Det har vi aldrig nogen sinde nægtet at forhandle om, og jeg spurgte i mit første indlæg: hvornår og hvor har vi nægtet at forhandle om dette spørgsmål?

Skatteministeren mente, at inflation ikke var sådan at beregne, for hvad var inflation? Dertil vil jeg sige, at almindelige ejendomshandler må da, hvis de skal beskattes, komme ind under inflationsbeskatning. Hvad andet end inflationen skulle bestemme deres pris, hvis ikke der er andre forhold i området, der foranlediger, at de skulle stige i pris? I Nordjylland, Vestjylland og Sønderjylland var der en lav 13. almindelige vurdering, og det bevirker, at inflationen i disse områder kom senere end i den øvrige del af landet, men når man ikke går længere tilbage end til 13. almindelige vurdering, vil det sige, at visse områder får en fordel, mens andre områder ikke får en fordel af denne beregningsmåde. Jeg er da vel vidende om, at visse egne slipper for beskatning, men jeg kan bare ikke se, hvorfor andre egne skal betale hele gildet, og det er det, der sker med dette.

Hr. Bernhard Baunsgaard er så glad for pristalsreguleringen. Jeg skal da indrømme, det ikke er den værste måde at udregne det på, jeg har bare den opfattelse, at det, der bestemmer ejendomspriserne, er en mellemting mellem det almindelige omkostningsniveau og lønudviklingen i det hele taget.

Bertel Haarder (V):

Jeg vil ønske, at den store omsorg, der er hos mange partier her for at ingen skal betale skat af inflationen, er en omsorg, som også vil føre til, at man ser på andre former for opsparing. For så vidt jeg kan se, er det problematiske her, at der er visse former for opsparing, som bliver brandskattet hele vejen igennem med marginalskatteprocenten, medens man altså pludselig synes, det er så forfærdeligt, hvis en lille del af inflationen på fast ejendom også skulle blive beskattet.

Det, der gør denne lovgivning erhvervsfjendtlig, er alene, at parcelhusene ikke er med. Det er deri, det erhvervsfjendtlige består. Der tog jeg et særstandpunkt ved første behandling. Mit synspunkt er ikke blevet imødekommet, men da jeg jo ikke er modstander af kapitalvindingsskat, ser jeg ikke nogen grund til at stemme imod dette, og derfor vil jeg altså stemme for forslaget og imod de stillede ændringsforslag. Men jeg vil sige, at det er med sorg, jeg ser, at det ikke lykkedes at gøre dette til et erhvervsvenligt forslag. Det ville det være blevet, hvis parcelhusene var med, for man kan nemlig ikke lette nogen skatter, uden at det går ud over andre. Det er det, der er problemet her.

(Kort bemærkning).

Aksel Pedersen (V):

Hr. Arne Bjerregaard spørger, hvornår kristeligt folkeparti er blevet spurgt, om de ønsker at forhandle kapitalvindingsskat med venstre. Under et møde i skatte- og afgiftsudvalget tidligt her i foråret satte jeg mig hen til hr. Arne Bjerregaard og spurgte ham, om han var interesseret i at se på loven, hvortil hr. Arne Bjerregaard svarede, at der var nogle punkter, de i det mindste ville tage særstandpunkt til; det var o.k. og i orden. Samtidig føjede hr. Arne Bjerregaard til. . .

Formanden:

Ikke referat fra udvalget; det må man ikke.

Aksel Pedersen (V):

Jeg er blevet gjort opmærksom på, at jeg ikke må referere fra udvalget, men det var,

[Aksel Pedersen.]

efter at udvalgsrådet var slut, og det var en privat samtale.

Formanden:

Værsgo, værsgo.

Aksel Pedersen (V):

Så må jeg godt have lov at fortsætte.

Hr. Arne Bjerregaard tilføjede: i øvrigt er jeres forslag bygget på rentes rente-princippet, som jo totalt vil fjerne kapitalvindingskatten — og så havde vi ikke mere at snakke med hinanden om, for jeg havde fornemmelsen af, at der ingen interesse var på den baggrund.

Formanden:

Det er ganske rigtigt ikke god tone at referere fra udvalg. Hvorvidt det er det fra private samtaler, overlader jeg ganske til medlemmerne.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne gentage mit spørgsmål til socialdemokratiet fra før. Hr. Anders Andersen har på venstres vegne fastslået, at han fortsat er villig til at skærpe kapitalvindingskatten på de hurtige gevinster. Jeg har konstateret, at der i forliget er gennemført en lettelse med 11.000 kr. for en gevinst på 100.000 kr. og med 6.000 kr. for en gevinst på 200.000 kr. Når hr. Anders Andersen fortsat er villig til at skærpe den særlige indkomstskat, må det altså være socialdemokratiet, der ikke vil. Hvis det ikke er socialdemokratiet, der ønsker lettelserne, må det være muligt for de to forligspartier at gennemføre den skærpelse, som de begge to påstår de vil have. Hvis de ikke kan finde ud af, hvordan det skal gøres, skal jeg såmænd gerne finde på noget, der kan passe ind i deres mærkelige sammensurium.

Må jeg endelig stille ét spørgsmål til ministeren. Jeg har fået en henvendelse her under forhandlingerne om erstatning i henhold til by- og landzoneloven. Det må da være en erstatning, der er helt skattefri, og som altså ikke skal være undergivet særlig indkomstskat eller anden form for beskatning, ikke sandt?

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Må jeg sige til hr. Aksel Pedersen: det er ganske rigtigt, det var ikke i udvalget, den henvendelse skete, det var såmænd her bag ved søjlerne, og jeg skal da gerne referere så meget, som jeg ønsker at referere fra dette, for det var såmænd ganske kort, nemlig om vi var interesserede i at arbejde på en forbedring af kapitalvindingskatten til den rette side i salen. Så har jeg sagt det mildt.

Med hensyn til rentes rente-princippet sagde jeg: den duer i de første 10 år, men ud over de 10 år vil det være en u hensigtsmæssig måde at beregne det på, for så kommer vi op på en inflationsstigning på op imod de 2.000, hvad vi ikke mente var rimeligt. Men om afvisning af forhandling har der overhovedet ikke været tale.

(Kort bemærkning).

Ove Jensen (FP):

Hr. Aksel Pedersen kom med nogle bemærkninger om, hvad fremskridtspartiet havde skrevet i 1973, og hvad hr. Glistrup havde udtalt sig om i 1974. For at der ikke skal være nogen tvivl, vil jeg gerne understrege så kraftigt, som det er mig muligt, at der fra sommeren 1974 ikke har været nogen som helst tvivl om fremskridtspartiets stilling til kapitalvindingskatten: vi ønsker den ophævet hurtigst muligt, og indtil der kan skaffes et flertal herfor, vil vi arbejde på at få flest muligt lempelser gennemført.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Jeg skal gøre nogle få bemærkninger. I hr. Bernhard Baunsgaards forrige indlæg gjorde han nogle bemærkninger i fortsættelse af de udtalelser, jeg havde omkring pristalsudviklingen kontra ejendomsprisudviklingen. Jeg konstaterede nogle faktiske kendsgerninger til orientering for hr. Arne Bjerregaard, og dermed tog jeg ikke stilling til, om man på et eller andet tidspunkt skulle bruge pristalsudviklingen som reguleringsfaktor her. Jeg konstaterede, at der ikke var nogen særlig sammenhæng her. Vi kan meget vel komme i en situation, hvor vi har en pristalsudvikling, der ligger over udviklingen i priserne for landbrugsejendomme og byejeendomme.

Jeg skal lige gøre en enkelt bemærkning til hr. Arne Bjerregaard. Jeg blev ikke sær-

[Ministeren for skatter og afgifter.]

lig meget klogere på, hvad det var for en inflationsgevinst, der ikke måtte beskattes. Jeg forstod, at hr. Arne Bjerregaard betragtede inflationsudviklingen som den almindelige prisudvikling på de pågældende ejendomme, men hr. Arne Bjerregaard sluttede med at sige, at reguleringspristallet måske ikke var den værste måde at regulere på, og da må jeg altså konstatere, at det ikke vil føre til et efter hr. Arne Bjerregaards vurdering bedre resultat end det, som ligger i flertallets indstilling her.

Så skal jeg til hr. Bernhard Baunsgaard sige, at erstatninger vedrørende land- og byzonenloven behandles på ganske samme måde som ekspropriationserstatninger i forhold til denne lov.

Jeg skal også sige, at vi ikke har et specielt ønske om at beskytte de hurtige handlere, tværtimod deler vi ønsket om, at de ekstraordinært store kapitalgevinster — og de vil jo især forekomme, når de opnås meget hurtigt — kommer til en højere beskatning. De eksempler, hr. Bernhard Baunsgaard har nævnt her fra talerstolen, er fuldstændig korrekte, men hr. Bernhard Baunsgaard kan jo også selv regne ud, hvor meget gevinsten skal være, før der med en beskatningsprocent på 75 rent faktisk er tale om en skærpet beskatning.

Hr. Ømann spørger, hvad socialdemokratiet fik for dette forlig. Socialdemokratiet får gennemført en lov, efter at vi længe har arbejdet på en revision af lovgivningen på dette felt, en lov med et indhold, der er væsentlig mere acceptabelt og rimeligt end det, der lå i det forslag, der var fremsat af den tidligere regering. Vi får gennemført en lovgivning, der er mere rimelig og acceptabel end de forslag, der er stillet som ændringsforslag til dette lovforslag. Så kan hr. Ømann jo give sig til at tælle og finde ud af, at socialdemokratiet fik et ganske acceptabelt resultat ud af de forhandlinger, der her har været ført.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Må jeg sige til skatteministeren, at det, jeg mente med inflationen, var, at 13. almindelige vurdering ikke er et egnet udgangspunkt, fordi inflationen satte senere

ind i visse dele af landet, og det er derfor, vi har foreslået 14. almindelige vurdering; den er mere ensartet. På denne måde vil man ramme visse egne af landet, som må betale hele gildet, mens andre egne slipper fri. Ville man bortskaffe hele inflationsbeskatningen, måtte man så højt op, at ingen almindelige handler kommer ind under beskatningen, og det gør man ikke med dette forslag.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Må jeg først sige, at dette med erstatning efter by- og landzonenloven vil jeg meget gerne tage op til en drøftelse. Jeg mener, at det ikke i alle tilfælde er rimeligt, at vi gør sådan, som ministeren antydede her, men jeg vil gerne drøfte det i udvalget; det bliver nok lidt mere kompliceret.

Må jeg tage eksemplet med de 100.000 kr., hvor ministeren sagde, at højere end 75 pct. kan vi ikke nå. Ja men når vi ikke når mere, end at der i stedet for de 33.000 kr., der skal betales nu, efter forslaget skal betales knap 22.000 kr., altså en nedsættelse på 11.000 kr. på en gevinst på 100.000 kr., så er det jo, fordi ministerens parti sammen med venstre har gennemført et for stort fradrag, før vi beregner skatten, og det kunne vi meget let ændre, hvis målet fortsat var at ramme de hurtige gevinster. Men jeg foreslår, at vi tager det op, så vi kan få det spørgsmål opklaret under udvalgsbehandlingen.

Må jeg så understrege, at ministeren stadig væk ikke har begrebet dette med pristalsreguleringen og kroneforringelsen. Ministeren sagde, vi meget vel kan komme i den situation, at kroneforringelsen er større end udviklingen i priserne på landbrugsejendomme eller andre ejendomme. Ja, selvfølgelig, og så er der ikke tale om nogen fortjeneste, og så bliver der ikke tale om nogen skat. Derfor er princippet det rigtige, for når vi måler noget i en dårligere krone, ville det da være urimeligt, at vi tilmed skulle forlange skat af en fortjeneste, som slet ikke er der.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes med 107 stemmer mod 41.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes med 115 stemmer mod 33.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes med 107 stemmer mod 41.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes med 115 stemmer mod 33.

Ændringsforslag nr. 5
forkastedes med 107 stemmer mod 41.

Ændringsforslag nr. 6 betragtedes som
forkastet med samme stemmetal som æn-
dringsforslag nr. 5

Ændringsforslag nr. 7
forkastedes med 107 stemmer mod 42.

Ændringsforslag nr. 8 betragtedes som
forkastet med samme stemmetal som æn-
dringsforslag nr. 7.

Ændringsforslag nr. 10
forkastedes med 107 stemmer mod 42.

Ændringsforslag nr. 11
forkastedes med 107 stemmer mod 34; 8
medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 12
forkastedes med 107 stemmer mod 38; 4
medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 13
forkastedes med 107 stemmer mod 42.

Ændringsforslag nr. 14
forkastedes med 99 stemmer mod 35; 15
medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 15
vedtoges med 106 stemmer mod 39; 4 med-
lemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 9, 16 og 17 betragte-
des som
forkastet efter forkastelsen af ændringsfor-
slag nr. 14.

Ændringsforslag nr. 18
vedtoges med 135 stemmer mod 14.

Ændringsforslag nr. 19 betragtedes som
forkastet med samme stemmetal som æn-
dringsforslag nr. 13.

Ændringsforslag nr. 20 betragtedes som
forkastet efter forkastelsen af ændringsfor-
slag nr. 14.

Ændringsforslag nr. 21 betragtedes som
vedtaget med samme stemmetal som æn-
dringsforslag nr. 15.

Ændringsforslag nr. 22
forkastedes med 107 stemmer mod 42.

Ændringsforslag nr. 23 betragtedes som
forkastet efter forkastelsen af ændringsfor-
slag nr. 14.

Ændringsforslag nr. 24 betragtedes som
forkastet efter forkastelsen af ændringsfor-
slag nr. 14.

Ændringsforslag nr. 25 betragtedes som
vedtaget med samme stemmetal som æn-
dringsforslag nr. 15.

Ændringsforslag nr. 26 betragtedes som
forkastet med samme stemmetal som æn-
dringsforslag nr. 22.

Ændringsforslag nr. 27
forkastedes med 96 stemmer mod 38; 14
medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 28
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 29
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 30
forkastedes med 106 stemmer mod 41.

Ændringsforslag nr. 31
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 32
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 33 betragtedes som *forkastet* med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 13.

Ændringsforslag nr. 34 *forkastedes* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 35 *vedtoges* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 36 *forkastedes* med 106 stemmer mod 41.

Ændringsforslag nr. 37 *forkastedes* med 106 stemmer mod 41.

Ændringsforslag nr. 38 *forkastedes* med 96 stemmer mod 51.

Ændringsforslag nr. 39 betragtedes som *forkastet* med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 38.

Ændringsforslag nr. 40 *vedtoges* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 41 *forkastedes* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 42 *forkastedes* med 106 stemmer mod 41.

Ændringsforslag nr. 43 *forkastedes* uden afstemning.

§ 1 med de foretagne ændringer og § 2 *vedtoges* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 44 *forkastedes* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 45-50 og § 3, således ændret, *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om fritidsundervisning m. v. [Optaget af Tove Nielsen].

(Lovforslag nr. 17. Fremsat 24/1 75 af undervisningsminister Tove Nielsen. Taget tilbage 21/2 75 af undervisningsminister Ritt Bjerregaard. Optaget 21/2 75 af Tove Nielsen. Første behandling 7/3 75. Betænkning 9/5 75).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Sigsgaard (VS):

Jeg skal kort motivere, hvorfor bl. a. VS har fundet anledning til at tage mindretal i dette lovforslag. Vores holdning til det er beskrevet i mindretalsudtalelsen, og der er redegjort for den ved første behandling.

Det er jo ikke blevet meget bedre under udvalgsbehandlingen, selv om den har taget lang tid. Der er tale om en socialt diskriminerende lovgivning, der i særlig høj grad vil ramme de mennesker, som er uddannelsesmæssigt underprivilegerede og socialt underprivilegerede. Den griber derudover i særdeles unødigt omfang ind over for de enkelte initiativtageres og de enkelte kommuners magt over tingene. Vi ser ikke nogen særlig grund til, at staten på dette område fastsætter bestemte grænser for deltagerantal m. v., sådan som det sker gennem lovforslaget, og sådan som det bliver forværret gennem ændringsforslagene.

Ved en samlet vurdering af de stillede ændringsforslag ser det for os ud, som om hvert eneste et af dem er en forringelse, og vi vil derfor stemme imod disse ændringsforslag.

Bertel Haarder (V):

Vi er i undervisningsudvalget nået til et forlig, og det er jo smukt, når man kan nærme sig hinanden. Vi startede med at ville lade deltagerne betale en tredjedel, hidtil har man betalt en sjattedel, og det stod socialdemokraterne fast på. Nu mødes vi så på halvvejen, for halvvejen mellem en tredjedel og en sjattedel er nemlig en fjerdedel, hvis man regner efter og kan regne med brøker. Det er jo venligt og rart, og jeg synes især, det er meget venligt af venstre, at vi har bøjet os på dette punkt, for jeg skal ærligt indrømme, at vi er lede og kede af, at